

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSEG ES NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41

Debrecen, 1933. július 16.

Vasárnap

XXXVII. évfolyam 158. szám

Válság szekere

Mint valami lovak nélküli, lejtőre szabadult, fékevesztett szekér, úgy rohan, vágat feltartóztatathatatlannul végzetes mélység felé a világ gazdasági élete. Mindannyian érezzük, hogy valami nincs rendjén, városban és falun egyaránt szorongó érzések szállnak meg kis és nagy gazdát, szegényt és gazdagot egyaránt. A legszélesebb tömegek nem látják az okokat és nem sejtik a következményeket, csak érzik, hogy valami nincsen rendjén. Tudósok bölcs feje együtt hallik nemzetükért aggódo politikuskokkal, lángoló lelkű papokkal és pénzüket féltő gyakorlati közzgazdákkal a terhes kérdések, a titokzatos kérdőjelek fölé.

Beteg a világ, beteg a gazdasági élet. Meg kell keresni a vészhozó csirákat s meg kell találni kiirtásuk módját. Elméletek születtek már a múltban és elméletek támadnak ma napság is, valamennyi hiszi, hogy neki sikerülnie fog a beteg világ bajait orvosolni. A kitünő elmélet, gondolkodó fők sora azonban — ezt igazolja a tapasztalat — egyre csak téved, tévelyeg a saját maga építette utvesztők tömkelegében, mert nem ott keresi az igazságot, ahol azt meg is találhatná.

Beteg a világ, mondja az egyik, mert tulsok már az ember, nem férhetnek meg többé a föld széles hátán. Háboru kell, hogy az elpusztulók vére árán a megmaradók valamivel jobb sorsba juthassanak. A másik szerint meg mindennek, ami rossz, ami baj, a termelés túlságos fejlődése, hatalmas arányai az okat. Azért szenved a világ, mert a teré melvények sokasága letöri az árakat s nem lehet eleget nyerni rajtuk. Saját zsíriában fog megfuladni az emberiség, monlják. Borzasztó tévedés, kiált fel a harmadik! Mindennek az oka a termelés és a fogyasztás szervezatlensége. Hiszen vannak területék, ahová még ma sem jutott el a modern civilizáció áldásainak leg-halványabb sugára sem. Vannak a világ leggazdagabb városaiban is ezrek és ezrek, akiknek nem jut egy falat kenyér és vannak falvak, ahol a kenyérmag termelői is éhségről panaszkodnak. A háboru és az igazságtalan békeparancs az oka, mondják megint mások. Dehogy is az, hirdetik a győzők, hanem az, hogy a legyőzöttek örökké lázítanak a béke „igazságai” ellen és izgatják a kedélyeket, no meg, hogy leromlott pénzünk könyörtelen versenyt támasztott a háboru után. Minden baj kuforrása az arany egyhelyre áramlása, az egészségtelen fökeelosztás. Dehogy is ez, inkább a tőke visszahúzódása a termeléstől a páncélpincék mélyére. Ez a kapitalizmus csödjé, hirdetik a szocialisták. A liberális felfogás bukott meg. — Ha-ha-ha, nevetnek a konzervatívok,

Megérkezett Chicagoba az olasz repülőflotta

Vasárnapra virradó éjjélkor ért véget Balbo légügyminiszter hatalmas óceáni utja

Montreal, július 15.

Balbo olasz légügyi miniszter repülőraja keleti időszámítás szerint 10.14 órakor felszállt utjának utolsó szakaszára, Chicago felé. A repülőraj a Szent Lőrinc folyó irányát követve, délnyugati irányba repül. Balbo tábornok vezérelt repülőgépén utazott Rosso, a washingtoni olasz nagykövét is.

Az olasz légiarmádiát Amerikában nagy ünnepléssel fogadják. Negyven amerikai vadászgépből álló raj az olaszokat az Egyesült-Államok határától Chicagoig kíséri.

Porthuron, július 15.

(Michigan.) Az olasz repülőraj délután 2.50 órakor átrepült az amerikai határon. Kevéssel utóbb

43 amerikai hadirepülőgép szállt fel, hogy az olasz repülőrajt üdvözölje és Chicagoba elkísérje.

Lapzárta előtt jelenti a Magyar Távirati Iroda: Balbo olasz légügyi miniszter repülőraja közép-európai időszámítás szerint éjjélkor Chicagóban simán leszállt. Az olasz repülőflotta érkezését határtalan lelkesedéssel fogadták.

A Rómában szombaton aláírt négyhatalmi szerződés tiz évi békét biztosít Európának

Mussolini beszédet mondott a paktum történelmi jelentőségéről

Róma, július 15.

Szombaton délelőtt 12 óra 5 perckor Palazzo Veneziaában aláírták a négyhatalmi egyezményt.

A négyhatalmi paktum aláírásával Olasz-, Francia-, Angol- és Németország 10 évre kötelezettséget vállalt arra, hogy a külpolitikai kérdéseket megtárgyalják egymás között és a kölcsönös megegyezés alapján oldják meg a lefegyverzés problémáit is.

A Palazzo Venezia felé torkoló utcákon, háromnegyedtizenkettőkor a fasiszta milícia egy roham-

sisakos diszszázada vonult fel. Ekkor már az érdeklődők sűrű tömege vette körül a palotát és több ezer ember várta a nagy eseményt.

Tizenkettő előtt néhány perccel elsőnek érkezett Hassel német követ. A Sala del Mappa Mondo mellett levő nagyterembe vezették, ahol már várta Mussolini kíséretével. Pár perccel tizenkettő előtt gyors egymásutánban érkezett meg Lord Graham angol és De Jouvenel francia nagykövét.

Mikor az Angyalvár ágyuja le-

adta a 12 órát jelző lövést és a rádió nagy szirénája megszólalt, a hatalmas ajtók és a társaság bevonult a Sala del Mappa Mondóba. Alfabetikus sorrendben járultak az asztalhoz és egymásután aláírták az egyezményt. Elsőnek von Hassel német követ, majd az angol és francia követ, végül Olaszország nevében Mussolini.

Az aktus befejezése után Mussolini a következő szavakkal fordult a három állam követéhez:

— Még egyszer köszönöm, uraim, hogy önfeláldozó munkájukkal támogatták a szerződés lét

hát így fest a demokrácia diadala! Így keresik sorra az okot, keresik a földben, az aranyban, a termelvényekben, a termelés rendjében, az ember szaporodásában, egymásban, gazdag a szegényben szegény a gazdagban és így tovább a végtelenségig, csak egyben nem keresik, az ember lelkében önmagában. Nem veszik észre csak kevesen, hogy a legfőbb bűnös maga az emberi lélek. A szervezet nélküli, a kapzsi, a bosszuvágyó, a kegyetlen, a tudás gyümölcseivel visszaelő, a hűséget és felelősséget a másik embertárs iránt nem ismerő, az önző, a lelkiismeret szavát előlő emberi lélek. Ez a lélek, amelyik megelégedett az

evangélium szent üzeneteiről és a legfőbb két parancsolatról, amelyik ingyen akarja a munkás veretékét, amelyik bért követel serénykedés nélkül amelyik nem szereti Istent és nem szereti embertársát és amelyik nem tudja szeretni már edes önmagát sem, ez az emberi lélek az igazi nagybeteg. S ez az emberi lélek vitte végzetes mélységek felé az emberiséget s ez ültette fel gazdasági, politikai, művelődési rendszereivel együtt magát az embert is a szakadék felé rohanó válság szekere s löki, ragadja a pusztulás felé.

Megállást nem parancsolhat semmi — sem a leszerelési, sem a világ-

gazdasági konferenciák bőditő száradata. A lovatlan válságsekerére nem lehet zablát vetni, a féknélküli kerekeket nem lehet csikorogva megállítani... Egyetlen dolog segíthet csupán: az emberiség feleszmélése, lelkének örmagára találása, a lelkiismeret szavának diadala, a Krisztusi szent szeretet egyént és nemzeteket csodálatos új életre elhívó hatalmas ereje. A válság szekere akkor majd megáll s újra a haladás, a fejlődés, az emberi boldogság virányal felé fogja fordítani láthatatlan rudját s többé nem fogják válság szekereinek, hanem fogják a boldog anyanyor hajójának nevezni.

Végh Jenő.

Már milliók tudják Kik eddig nem tudták Hogy az **Igmándi** viz, Legjobb keserűviz.

rejöttében. Remélem, a szerződés hatásában rövidesen meg fog mutatkozni az a tiszta jóakarát, amely az egész paktumot létrehozta.

Bucsuzás után félegy óra előtt néhány perccel távoztak a követekek a Palazzo Veneziából.

A négyhatalmi paktum aláírásának folytatása is lesz. Hendersson, a leszerelési konferencia el-

nöke, többiben tárgyalt Mussolinivel és ezek a tárgyalások a leszerelési kérdését is lényegesen előbbre vitték. Számolnak azzal, hogy Anglia és Olaszország közös proposíciót tesz a lefegyverzésre vonatkozóan, chez Németország kétségtelenül csatlakozik és ilyen módon Franciaország meggyezése is biztosra vehető.

Páris, július 15.
Az esti párisi lapok részletes tudósításokban számolnak be a 4-es szerződés aláírásának szertartásáról. Az Intranszigeant diplomáciai sknernek mondja a szerződés megkötését, a korábbi oktan olaszellenes politika helyett, amely utat nyit Franciaország és Olaszország szívélyes viszonyának felújítására. A Temps vezércikkben méltatja a szerződés jelentőségét és hangsúlyozza, hogy ennek a megkötése fontos állomást jelent az európai helyzet további fejlődésében.

Róma, július 15.

Valamennyi lap élénken foglalkozik a négyes szerződés aláírásával. A Piccolo örömmel üdvözlöi az aláírást, amely most már véglegesen biztosítja a tíz évi békét Európa számára.

héz küzdelmet a maguk javára eldönteni.

A szombati versenynap eredményei: Férfi egyes. Steiner Endre Nagyvárad győz Fülöp Sándor Debrecen felett 6:1, 6:4, 6:1.

Petrovics Károly Nagyvárad győz dr. Kulín László Debrecen felett 6:4, 6:3, 6:2.

Női egyes. Liszka Manci Nagyvárad győz Tubory Lujza Debrecen felett 7:5, 7:5 arányban.

Női páros. Zizovits Lenke Liszka Manci pár Nagyvárad győz Ferencsikné Tuboly Lujza Debrecen pár felett 6:0, 6:3.

Férfi páros. Velvarth Imre Grad Tibor pár Nagyvárad győz báró Vay Miklós Leitner Barna pár Debrecen ellen 7:5, 4:6, 0:6, 6:4, 6:3 arányban.

Az első nap összesített eredménye: Nagyvárad vezet 5:0 arányban. Ma, vasárnap délután fél 4 órakor folytatódik a verseny. A DEAC sporttelepén és ma, vasárnap hat szám kerül lebonyolításra. Nagyvárad győzelme, sőt nagy győzelme nem vitás, ha csak egy számot is megversz Debrecen, már értékes eredmény lesz.

Kormányzói kinevezések a debreceni törvényszéken

Budapest, július 15.

A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Poszler Gyula debreceni járásbíró elnökét a debreceni törvényszékhez tanácselnökké, Sász Mihály dr. budapesti törvényszéki titkárt a debreceni járásbíróvá nevezte ki. Ugyanakkor Makoldy Sándor debreceni törvényszéki irodafőtisztnek, az irodavezetői, Kováts Jenő nyíregyházi törvényszéki irodafőtisztnek az irodavezetői címet és letelet adományozta.

Maniu lesz az oláh horogkeresztesek vezére

Az oláh politikai életben nagy szenzációt keltett, hogy Maniu Gyula volt miniszterelnök ismét porondra lép és badacsonyi magányát elhagyva megalakítja a Román Horogkeresztes Pártot. A hirt Bocu Szever volt tartományi főnök lapja, a „Vestul” kolportálja. Hírek szerint Cuza és hivei csatlakozni fognak Maniu akciójához.

Propaganda hét Böskéné!

(Bat'hyányi-u. 10.)

Villanyondulás

legmodernbb G. S. géppel félelvi garanciaival csak 23-ig **6 P**

x Azon becsületes megtaláló, aki pénteken a strandfürdő tájékán egy női kezitáskát talált, illő jutalom ellenében hétfőn 3 és 5 óra között Piac-utca 10. II. emelet 2. szolgálatába be-

A trianoni börtön kapui napról-napra közelednek a megnyitás felé

Belgrád és Prága nem más, mint a népek börtöne — írja a Popolo D' Italia

A Popolo D' Italia „Börtön” c. cikkében foglalkozik Prága és Belglum kisebbségi politikájával. Megállapítja, hogy Belgrád és Prága, nem más, mint nagy börtön, a népek börtöne. Belgrádban és Genfben a közelmúltban oly-

események játszódtak le, amelyek kiválóan jellemzik a párisi békeszerződéseket. Belgrádban halálos ítéletet hoztak az egyik tót hazafi ellen, Genfben pedig a tót nép képviselői kijelentették a nemzetek szövetségének, hogy nem él-

hetnek tovább együtt a csehekkel. Sem a tótok, sem a horvátok nem tartják törvényesnek függőségüket a belgrádi, illetve a prágai kormánytól. Ugylátszik ennek a börtönekkapui napról-napra közelednek a megnyitás felé.

Páratlanul izgalmas szép küzdelmet vívott a báró Vay-Leitner pár a nagyváradai férfinparossal a városközi tennismérkőzésen

Végig nézte a versenyt báró Vay László főispán is

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Gyönyörű időben, nagy számu előklő közönség előtt kezdődött meg szombaton délután a Nagyvárad—Debrecen közötti válogatott tennismérkőzés a DEAC nagyerdei sporttelepén. A néző közönség soraiban megjelent báró Vay László főispán feleségével, dr. Forneth Leó Gasz-

ton egyetemi tanár, Mező Sándor a királyi ügyészség elnöke és számos előkelőség.

A verseny, amely tulajdonképen revans volt a debreceni válogatott tenniscsapatnak, a múlt hónapban Nagyváradon elszenvedett 11:0-ás vereségéért, várakozáson felül szép sportot hozott. Bár az első nap-

eredménye 5:0 a nagyváradiai javára, a játék képe mégis azt mutatta, hogy a debreceni válogatottak jelentős fejlődésen mentek keresztül s kis szerencsével szombaton egy értékes győzelmet is szerezhetek volna. Különösen áll ez a megállapítás arra az izgalmas fordulatokban bővelkedő gyönyörű küzdelemre, amelyen a báró Vay Miklós—Leitner Barna pár vívott a nagyváradai Velvarth Imre—Grad Tibor párral.

A közönség fészült figyelemmel kísáte ennek a játéknak minden mozzanatát s az a vélemény alakult ki a nézők soaiban, hogy a tegnapihoz hasonló izgalmaiban bővelkedő mérkőzést még alig láttak debreceni pályán. Báró Vay Miklós magas klasszissával szebbnél-szebb helyzeteket teremtett s az ő irányító munkája tette lehetővé, hogy a mérkőzés során a debreceni páros már 2:1 arányban vezetett. Leitner Barna pedig bravuros netzjátékával járult hozzá ahhoz, hogy a küzdelem az utolsó percekig nyílt volt s végül is csak a baleszerenésén mulott, hogy a jól megérdemelt győzelem helyett minimális szettarányu vereség következett be. A kitűnő nagyváradai játékosok csak hihetetlen nyugalommal és rutniukkal tudták a re-

Ma vasárnap féáru szelvényes előadások

VIGSZINHÁZBAN

A legnagyobb látványos film.
Bébé Daniels és Warner Baxter
filmje

Tündöklő asszonyok

Előadások: 5—7—9 órákor.
A színház állandóan hűtve van!

URÁNIÁBAN

Asszonyok a börtönben

(Az ártatlanság kiderül.)

Dráma 10 felvonásban.

Főszerepben: Sylvia Sidney.

HIRADÓK

Előadások: 5—7—9 órákor.

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY

FÉLÁRU-JEGY váltására logosít
egy személv részére
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
július 16-i, bármely előadására.

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY

FÉLÁRU-JEGY váltására logosít
egy személv részére
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
július 16-i, bármely előadására.

Vigszínházban h étfőn: Tündöklő Asszonyok.
Urániában: Asszonyok a börtönben.

Gyümölcs-befőzéshez

ajánljuk **patentzáros** üvegeinket.
Prima kivitel, magyar gyártmány, olcsóbb a külföldinél.
Takarékossági könyvecskére is vásárolható.

Debreceni Üvegkereskedelmi Rt.

Telefon 11-75.

Rózsa ucca 2.

Telefon 11-75.

UTILEVELEK BULGÁRIÁBÓL

Ósi népszokásokkal csodálatosan széppé varázsolják a bulgárok a lakodalmi ünnepségeket

A boldogság királyi koronájával esketik a templomban a fiatal párokat - Erdekes ételek és csemegék a bulgár fővárosban

Szófia, július havában. Annak, aki ellátogat a bulgárok fővárosába, — kétségtelenül, — egyik legnagyobb élménye lesz a bulgár konyhaművészettel való megismerkedés. Izletes, gusztusos, vagy gyanus külsejű ételek vége-láthatatlan sorozata fogad, akár merre is lépünk — az utcán. Tudniillik erre felé mindent az utcán árusítanak. Szófiában egyetlen rövid utcán legalább öt gosztilnica (vendéglő), ugyanannyi szladkarnica (cukrászda), egész sereg kafené és tőmérdek utcai árus van. Megfejtethetlen rejtély, hogy miképpen akad vendége mindeniknek...

Bulgár innyencségek és ételkülönlegességek

A kirakatokon át, apró üveg-bödékből, utcai asztalokról, nyakban hordható tálakról a legfantasztikusabb ételekkel ismerkedhetik össze az idegen gyomor. A gosztilnicák étlapján mindenkor előkelő helyet foglal el a csorba. Kitűnő, savanykás ízű, kiadós leves ez, amelyet joghurttal ízesítve rendszerint csirkéből, rosszabb esetben báránybendőből készítenek. A bulgár étlapot ugyan legtöbb esetben nem tudja elolvasni, de azt az egy szót: agnesko, minden alkalommal megtalálja rajta az ember. Agnesko tudniillik juhot, vagy bárányt jelent, de azt aztán rémületesen sokféle változatban tudják elkészíteni bulgár testvéreink. Agnesko paprikásan, agnesko kemencébe sűtve, agnesko faggyuban, agnesko olajban uszva. Nagyrészt juhhusból készült az izletes bulgár kolbászka, a kebabese és néha a cukrászda-beli cseresznyés rétesen is a fagygyú kísértő íze tér vissza a szánkba. Különböző bulgár cukrászdák igen jók. Sok kellemes, érdekes édességet szolgálnak fel nagyon olcsó áron. Vannak itt különféle tésták, amelyek roppant tepsik alján mézben, vagy olajban usznak. Akadnak krémek, amelyeknek a tejeje ki van pirttva. És végül itt kaphatók a nagyszerű szladkók, a törökösen készült cukros gyümölcsök, jobban

mondva lekvárok, amelyek között első helyen kell említeni az illatos rózsaszínű lekvárt, melyet a rosa centifolia leveleiből főznek.

Nyersugorka, mint borkorsolya

Az utcai árusok menüje szintén rendkívül változatos. Ugyyszólván minden sarkon sűtnék mikiczet, ami teljesen azonos a mi fonatosunkkal, azzal a különbséggel, hogy itt olajban sűtik és nem sordorják össze. A bulgár ember megvesz két-három mikiczet és kész a reggelije. A munkás, napszamos osztály étrendjén roppant szerep jut a paprikának, zöld uborkának, nyers paradicsomnak. Ezt a három cikket utcai árusok százai kínálják Szófiában. Két nyers uborka, egy csomó friss paradicsom, jó darab kenyér. A dolgozó embernek legtöbbször ez az ebédje. Rendes főtt ételt csak odahaza eszik vacsorára. Előkelő sö-

röz, vagy borozó helyiségekben is sokszor látni azonban, hogy olajos ecetben áztatott nyers paradicsomot, nyers uborkát adnak borkoresolyának.

A rohamosan fejlődő Szófiában Keletből csak annyi maradt meg, hogy az utcán élnek az emberek. Itt vesznek ételt, cigarettát, gyufát, itt tisztítják a cipőjüket, mert Szófiában egyedül a Bujuk Mosé előtti parkban legalább fél-száz cipőtisztító ül egyhosszában. Mi több, nem csak ül, hanem dolgozik is.

Esküvőn egy nyolcszáz éves templomban

Aki aztán ismeretséget kötött a bulgár konyhával, jól teszi, ha megismerkedik a bulgár népszokásokkal is. Kint, Szófiától 9 kilométerre Bojanában, a bulgár főváros kedvelt kirándulóhelyén szerencsénk volt. Egyszerre három esküvőt is láttunk az ősi bojanai templomocskában.

Hol ihatunk ingyen hőforrásvizet

holnap, hétfőn

a „Hangya“ Rózsza-u. 4. és Ferencz József ut 51. üzleteiben.

Fejedelmek temetkezési helye az ősi templomban

Maga a templom is külön látványosság. Nem nagyobb, mint otthon egy kis falusi imaház, de minden követ, minden régi rendjét a történelmi idők emléke s az ősi bulgár művészet szentelte meg. Ódon freskói egytől egyig heillenének bármely muzeumba. A templom még a XII-ik századból való s csak a bejárati része épült a XIX. század elején. A tulajdonképpeni templom, — amely nem nagyobb egy jókora szobánál. Fent van az emeleten, ahova keskeny, poros falépcsőn jut fel az ember. A kriptában régi bulgár fejedelmek csontjai pihennek, az épület körülvevő parkban pedig Ferdinánd királynak sírját találja meg a látogató. A történelmi falak árnyékában, műköből készült kis kereszt alatt olyan egyszerű sirban nyugszik a bulgárok királyasszonya, mint odahaza a Hatvan utcai temetőben a tisztas civis-nénikék. Csak a templom bejáratánál elhelyezett koszorú szallagok ezrel mutatják, hogy fejedelmi csontok nyugszanak itt. A templomot őrző bulgár veterán megmutatja a falon a magyar nemzet koszorujá-

nak piros-fehér-zöld selyem szalagját és Károly király osztrák koronával ékesített bordó szalagos babérszuszoruját. Ezeket a koszorukat 1917-ben küldték ide, mikor még javában égtek a határok, tombolt a világháború. Talán tegnap volt. Talán egy évszázada. Csak annyi bizonyos, hogy ma már ezek a koszorúk, ezek az emlékek is épp úgy hozzátartoznak a történelemhez, mint maga az ősi bojanai templom.

Esketés a boldogság királyi koronájával

S amíg mi itt halott királyok, esett koronák emlékei közt járunk. Odafent a templomi oltár előtt újra királyt koronáznak. A gyertyafényben lobogó kis templomocskában most teszi a pap az új pár fejére a boldogság koronáját. Szabályszerű királyi koronák ezek. Persze plébából, de dus aranyozással. A tüzes szemű menyasszony és a fiatal vőlegény körül ott tolong most az egész rokonság. Hátuk mögött egy öreg asszony áll. Kezében lobognak a gyertyák. Most aztán előlép a

Fillérekért!

Nyári kézimunka vásár

Pikó-nál Kossuth-u. Városház.

Előrajzolt vászonárúk —.12 fill.-től
Éfeszett gobelin, kelin áruk —.36 "
Kliplí csipkek, háló borkruk —.06 "
Különböző pamut és gyapju fonalak —.08 "
Keztyű horgoló cérnák —.36 "
Asztalterítők, falvédők, szekrény-csíkok, milliók, párnák leszállított olcsó árban.

Legnagyobb választék szőnyeg fonalakban.

násznagy, szembeáll a fiatal párral és hoszorkányos gyorsasággal háromszor egymásután megcsereéli fejükön a királyi koronát. A büvészmutatványának beillő művelet azért is érdekes, mert a két koronát nem szabad összeérinteni. Ha egymáshoz ütődnek, szerencsétlen lesz a házasság.

A lakodalmi ünnepség pénzosztással

Mire a koronacserélés befejeződik, a hosszú haju, lengő szakállu pap valami friss énekbe kezd. Szilaj, különös, szinte nem is templomi dallam ez. Hangjaira a násznagy, a nyoszolyó lányok és a rokonság körbe fogódzva, — mintha csak kint a bárány, bent a farkast játszanának, — hajbókolva körüláncolják az oltárt. Néha úgy tűnik fel, mintha kergetőznének körülötte. Velük a pap is. Kezében a biblia. Hátuk mögött a gyertyát tartó öregasszony is forog az oltár körül. Befejezésül újabb ima és ének jön. Majd három óriás tálcáról buzát, pénzt és piros cukorkákat szórnak a násznép közé. A gyerekek hasra vetik magukat és vesztül kapkodnak az egylevások után.

Mikor a templomi szertartás befejeződik, kint megalakul a lakodalmi menet. Elöl a juhbőr-dudás és a dobos halad. Az utóbbi egészen olyan, mint valami régi magyar ígrie lehetett. A két hangszerszámmal rettenetes zajt tudnak csapni. A gaida és a dob vad muzsikáját ütemesen kíséri aztán a falusiak rikoltozása.

Háromszor járjuk így körül a hegyes-völgyes Bojana falut, míg végre megérkezünk a vőlegényes házhoz, ahol kint az udvaron megalakul a hóró. Lányok, férfiak, asszonyok körbe állanak, középen a dudás meg a dobos rázendítenek a muzsikára, aztán kezdődik a mulatság. Csodálatosan szép, daliás tánc ez a bulgár hóró. Van ugyan benne egy kis szlávos szín, azonban abba, amint toppantanak, ahogy délcegen tartják a fejüket, amint szilajon neki-nekilendülnek, teljesen a

86 Pengőért



TIZ HAVI RÉSZLETRE KAPHATÓ A 2+1 LEMBÁS 7016-03

Orion-rádió

mi csárdásunkra emlékeztetik a nézőt. Aki megunja, kiáll a körből, aki kedvet kap a tánchoz — ha nem is tartozik a vendégsegreghez — egyszerűen beáll a táncba. Így aztán a hóróban órákig nincs szünet, nincsen megállás.

Csodálatosan érdekes lakodalmi népszokások

A csodálatosan érdekes lakodalmi szokásokat, — amelyekben mindenütt a híven megőrzött nemzeti jellegét látjuk kidomborítani. — nehéz volna felsorolni egy rövid cikk keretében.

Éjjel után rendszerint két-három óráig tart a lakodalmak. Akkor aztán a házvezető által megadott jelre hirtelen szétoszlik a vendégsereg.

Másnap reggel azonban újra megszólal a dob és a bőrduda. Újra megalakul a menet, de ez alkalommal az új pár nélkül. Hangos zeneszóval a menyasszony ingét hordozzák körül a falun, bizonyítékul annak, hogy a lány ártatlanságot, tisztességet vitt a házasságba.

A mi szemünkben már kicsit barbárnak tűnik fel ez az ös-bulgár szokás. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a nyilvános bizonyítékrendkívüli erkölcsi presztíziót jelent odakint falun. Talán nagymértékben hozzájárul ahhoz is, hogy Bulgáriában sokkal inkább megmaradtak a régi szigorú erkölcsök, mint bárhol másutt a világon.

Mikor megyünk lefelé a nagy hegyoldalra, odafent még mindig szól a duda és a dob. Lobog a tűz, viharzik a tánc, mi pedig egy felejthetetlen érdekes emléket hozunk magunkkal a bojanai szép éjszakából.

Marschalkó Lajos.

A női termet 1933-ban

Fogyókúrák — Isten veletek! Így bucsuzott nemrég egy híres filmcsillag, nem is nagyon fájó szívvel a koplalásaitól, 52 kilójától, napi több órás tornájától, limonádé reggelijétől és vidáman hozzáült ebédjéhez, mely nemcsak a rendes pohártej, egy tojásból állt.

Ma már nem divat soványnak lenni; a női formák felszabadultak és az egészségtelenül lefogvasztott pár év előtti orvosi tanulmányul szolgáló csontvázak helyett normális, jólfejtett nőket látunk. A gyógyszerárakban kevesebb Thyreoidin tablettát fogy és az élelmiszer kereskedők több ételmelet adnak el.

Hogyan hát a divat ésszerű is tud lenni? Kérdik az örökké skeptikusok. Igen, a divat utabban csakis racionális irányban halad, persze valószínűleg csak divatból, hogy aztán a sok praktikus vívmánya után megint az ésszerűvel forduljon szembe. Mind egy, a modern, a prokticizmus jegyében kialakult formákat, az építészeten, az öltözködésben, az életben is különösen a női termet alakulásában örömmel üdvözljük.

A pár év előtti szépségideál, ma szánalmasan beteg csontalmaznak hat. Rájötttek, hogy a mai kor tulzott követelményeinek, idegölő ro-

botjának és felfokozott munkatevénytnek csak az egészségesen fejlett test tud megfelelni és mivel a divat a cálszerűség jegyében alakult, a célszerű széppé vált és a régebbi fejletlen fiús szépségideál, fejlett nőies formává racionizálódott. Ez azt jelenti, hogy eheünk azt, ami jólesik, annyit, amennyi jólesik, de, — és itt ez a de a legfontosabb, ezen fordul meg minden: tornászunk és sportoljunk, hogy minden rugalmasságot megőző hájrétgtől meneküljünk és az esetleg felhalmozódott felesleg ne a csipőbőség méretéhez adjon pár centit, hanem ízes izomcsoporttá váljék. Sport nélkül a jótáplálkozás a háboru előtti nő, puha, gondozatlan telt alakját eredményezné, amin már régen túl vagyunk. A kislányos, fiús és férfias alakokon

keresztül eljutottunk a modern szépség ideálhoz, mely a klasszikus eszméért tökéletesen egyesíti a modern élet igényeivel.

A testkultura renaissanceát éljük; modern és antik kor a quattro- és cinquecenton kívül még nem forrt egy össze, mint a görög és modern olimpiások kora. Az egészséges test és szellemi munkabírás szoros kapcsolatát a hellénisztikus koron kívül még nem értették úgy át, mint ma. A nő sportolása, erejének és munkabírásának fokozása a XIX. század törekény, gyenge, agyonfűzött nője helyett a mai kor egészséges, izmos, erős nője lépett és diadalmasan tüzte ki zászlóját a „mens sana in corpore sano” jelmondatot.

Dr. Szabóné.

Bűnös könnyelműség okozta a medgyesi földgáz robbanást

Negyvenöt milliárd lei érték megy veszendőbe

Medgyes, július 15.

Már harmadnapja ég a felrobbant medgyesi gázkút.

A 120 méter magas és 40 méter átmérőjű izzó, szikrázó lángosóva a napnál is vakítóbb fényvel világítja be mintegy 20 kilométernyi körzetben az egész vidéket.

Már harmadnapja tart itt az ijesztő látványosság, amely ezúttal csalogatja egész Romániából Medgyesre a kíváncsiakat. Taxik, magánautók, kocsik zsufoll parkja veszi körül nyolc kilométeres körzetben a krátert. A belső kordont a csendőrök tartják. A medgyesi völgyet fojtó gázzag tölti be. A kráterből kiiöveő égéstermékek pernyéje szakadatlan esik. Balászfalván, Kiskapuson tegnap éjjel hamueső esett. Közben szakadatlanul folynak a mentési munkálatok. Katonaság, a gáztársaság emberei, toborzott munkások már 36 óra óta hordják a kráterhez vagonszámra az oltóanyagot: egy vasoxidtartalmú földkeveréket. A kráter mellett kísérik meg a gázkút eltömését, hogy ezáltal megakadályozzák a földrepedéseket, a gáz kiszivárgását. A veszélyt fokozza az is, hogy a legközelebbi gázkút alig egy kilométer távolságban van.

A gáztársaság jelentése szerint a Kiskapus melletti gázzonda robbanását a Kükküllő áradása okozta közvetve.

A lapok élesen támadják a medgyesi földgáztársaságot és megállapítják, hogy

bűnös könnyelműség idézte elő a gázkút kigyulladását,

A lapok szerint a fűrésznél használt szigetelőanyagok hasznavehetetlenek voltak és a fűrés módszere is tökéletlen volt. Olyan fűrészi módszert használtak, amelyet petróleumkútak fűrésznél alkalmaznak. A hatóságok erővel vizsgálatot indítottak a robbanás ügyében. A tűz által okozott kár szinte felbecsülhetetlenül nagy. Hozzávetőleges számítás szerint

naponta félmillió köbméter gáz ég el.

Dr. Szász Ferenc ismert földgázzsákerítő becslése szerint 45 milliárd köbméterre becsülhető az a gázmennyiség ami elpusztul, ha a tüzet nem sikerül cloltani. Köbméterenként csupán egy lelei számítva az elpusztult gáz értéket, 45 milliárd lei érték vész el, ami Románia ezévi költségvetésének kétszeresét jelenti.

A csehek nyolcszorosára emelték fel a magyar tengeri beviteli vámját

Budapest, július 15.

Csehszlovákiával nincs kereskedelmi szerződésünk. Kompenzációs megállapodásunk van azonban arra vonatkozóan, hogy a magyar tengeri főlőslég egy részét Csehszlovákiában helyezhessük el, ezen az alapon jelentős tételeket helyeztünk el Csehszlovákiában és szombaton is 2000 vagon tengeri indult el Csehszlovákia felé. Ezt a 2000 vagon azonban súlyos csapás érte ma. A cseh földművelésügyi miniszter azt az utasítást adta ki a cseh vámhivataloknak, hogy a magyar tengeri vámját — és pedig nemcsak az ezután feladandó, hanem már utban lévő árukért is, — 6 cseh koronára 50 koronára emeljék fel.

Csehország azoknak az államoknak tengeriért, amelyekkel kereskedelmi szerződése van, 6 koronás

vámot szed. A mi kompenzációs szerződésünk egyik alapfeltétele volt, hogy a cseh kormány ugyanabban a vámkedvezményben részesítette a magyar tengerit, mint a vele szerződéses viszonyban lévő államok tengerit. Ez a kompenzációs szerződés azonban lejárt és a cseh kormány megújítás helyett ezt a büntető rendelkezést adta ki. A tengeri vámjának ez a hihetetlen mértékű felemelése 9 pengő különbözetet jelent métermázánként, úgy hogy a további szállítások lehetősége teljesen kizárt.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

Hol

Meteor csillár

világít

ott családi öröm tanyázik mert szép, izlése és jó I. rendű kivitelben roppant [olcsó

3 lg modern csillár színes golyókk P9.50

Részletre is.

Arjegyzék ingyen.

Piac-u. 9. Bika mellett.

Hamis ötpengősöket találtak a debreceni adóhivatalban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szombaton délelőtt az egyik debreceni bank adóját fizette be adóhivatalban s itt kiderült, hogy a husz darab ötpengősből álló papirtekercsben két hamis ötpengős volt. A bank és az adóhivatal jelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Nagy a gyanu arra, hogy a hamis pénzek szintén a váradi pénzhamisítók műhelyéből kerültek ki.

— Debreceni származású volt a székesfehérvári repülőszerecsétlenség egyik áldozata. A székesfehérvári repülőkatasztrófa egyik áldozata, Pálos László légügyi felügyelő Debrecenből származott el a Dunántultra, ahol szolgálatának teljesítése közben hősi halált halt 27 éves korában. Édesapja, néhai Pfeiffer Gyula udvari tanácsos, Debrecenben volt üzletvezető. Édesanyján, Pfeifferné Kar-Irmán kívül a Pfeiffer, Horváth, Karsa és Vosits-családok gyászolják.

GRAND HOTEL
IMPERIAL
nagyszálloda
BUDAPEST.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Rendkívül olcsó téli idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Filléres gyors Stíofokra

Július 23-án

Jegy ára P. 7.50.

Menetjegyiroda.

Ma van a tűzoltó tanfolyam záróvizsgálója

Ma, vasárnap reggel 8 óráig folyik le a IX. debreceni kerületi tűzoltó tanfolyam záróvizsgálója számos külsőségek között.

Közöltük már, hogy ez a 70 hallgatóból álló tanfolyam, amely a szomszéd vármegyék értelmiségi rétegét tekintélyesen képviseli, a mi hivatalos tűzoltóságunk országos érdekű oktató munkásságának újabb határkövét jelenti, amennyiben ezzel a 70 hallgatóval együtt most már 445 képzett községi önkéntes tűzoltó parancsnokot, tisztet és tűzrendészeti felügyelőt adott az országnak.

Ez a vasárnapi záróünnepély nemcsak a szokotlanul nagy hallgatói létszám, hanem a megjelenő közéleti vezető férfiak által is különös suynyer. Epen ezért a város közönségének érdeklődőit szívesen látja a vizsgán a tanfolyam parancsnoksága. A vizsga a tűzoltóság Csapó-utca 43. sz. alatti lakotanyája udvarán fog lefolyni, a hivatalos tűzoltók által bemutatott érdekes gyakorlatokkal fűszerezve, amilyent a város közönségének ritkán nyílik alkalma látni.

Memento**Kik készítették elő a forradalmakat?**

Magyarország szabaddómívesei Pikler Gyula vezetésével 1901-ben alapították meg a Társadalomtudományi Társaságot, amely meglehetősen gyorsan lett a forradalmosító törekvéseknek. Ez a társaság nem azonos az 1906-ban alakult és nemzeti érzésű tudósainkat egye-itő Magyar Társadalomtudományi Társasággal. A Pikler-féle egyesületnek nevezetesebb vezérharcosai: Braun Róbert, Dániel Arnold, Doktor Sándor, Fenyő Vilmos, Polányi Károly, Szabó Ervin, Szende Pál, Vágó József és mások. Ennek keretében alakult meg 1905-ben a Szabadgondolkodók Magyarországi Egyesülete, amelynek „Szabadgondolat” című lapja első helyen járt a világnézetű lezüllesztésben. A gyászos emlékü Galilei Kört Polányi Károly és Jászai Oszkár alapították 1908-ban. A destruktívónak másik intézménye a Társadalomtudományok Szabadiskolája volt, amely a „Huszadik Század” című folyóiratot tartotta fenn.

Ezek a szervek termelték ki azt a félezer forradalmárt, akik a budapesti forradalmat és ezzel együtt összeomlásunkat idézték elő.

A mezőgazdasági munkák vasárnapi munkaszünetének felfüggesztése

A polgármester szombati a következő hirdetőmentét tette közzé:

Ertesítem a város gazdálkodással foglalkozó lakosait, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 61010—1933 VI—3. számú leiratában nyert felhatalmazás alapján, a sürgőssé vált aratási és ezzel kapcsolatos munkák zavartalan elvégzése céljából, a

törvényes vasárnapi munkaszünetet f. évi július hó 16. és 23. napjaira vasárnapra felfüggesztetem.

A jelzett napokon tehát mezőgazdasági munkák Debrecen sz. kir. város területén akadálytalanul végezhetők.

Debrecen, 1933. július hó 14.

Polgármester.

Del-Ita**idényárusítása neveltséges árakkal**

1'50, 2'90, 3'90, 4'90, 5'90, 6'90, 7'90, 8'90,

MacDonald még mindig kétségbeesetten küzd, hogy valami gyakorlati eredményt megmentsen a világgazdasági értekezlet romjaiból

London, július 15.

Szombaton tették meg az első hivatalos lépést a világgazdasági értekezlet jelenlegi ülészakának felszámolása felé. Collin a gazdasági főbizottság elnöke felkérte az alárendelt összes albizottságok vezetőit, hogy legkésőbb július 21-ig terjesszék eddigi tevékenységüket, összefoglaló végső jelentésüket az értekezlet elnöke elé, aki a hét elején az értekezlet irodáját, két nap múlva pedig az értekezlet teljes összeülését szándékozik összehívni. Ha a jelenté-

sek nem tartalmaznának határozatokat, vagy ajánlásokat, akkor Collin szerint az elnököknek össze kell foglalni az eddig kifejtett összes nézeteket és véleményt kell nyilvánítani a tárgyalás folytatásának kívánatossága tekintetében.

MacDonald, aki még mindig nem adta fel kétségbeesett erőfeszítését, hogy valami gyakorlati eredményt megmentsen az értekezlet romjaiból, a legerélyesebben sürgeti a szakértőket, hogy létesítsenek valami megállapodást a buzatermelés csökkentésére.

zonsága, hogy magyar részről minden megtörtént a bennünket érdeklő kérdések megoldásának elősegítésére

HIRDETMEŒY.

Az állategészségügyi törvény életbe léptetése tárgyában kiadott 99.000—1932. F. M. számú rendelet alapján felhívom a város állattartó lakosait, az állatorvosokat, husvizsgálókat, az állatok tevékenységével foglalkozókat, herelöket és miskarölöket, hogy az állatállományukban előfordult, vagy hivatásuk gyakorlása közben tudomásukra jutott: keleti marhavész, lépfene, sercegő üszök, bivalyvesz, vesztesség, takonykór, ragados száj- és körömfájás, szarvasmarhák ragados tüdőlobja, juhhimlő, tenyész bénaság, ivarszervi hójagos kiütés, rühösség, sertéspestis (sertésvész), sertésorbáné, szarvasmarhák nyílt gümökörja, baromfi kolera és baromfi pestis megbetegedéseket, az elsorolt állatbetegségekre való fertőzés gyanúját, illetőleg azokat az eseteket, midőn a fogyasztás céljára husvizsgáló közbejötté nélkül levágot állatokon valamelyik bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségekre utaló tünet észlelhető — elsőfoku állategészségügyi hatóságnál (Kossuth-utca 20., fsz. 46. sz. szobában) jelentsek be.

Aki a bejelentést elmulasztja, a törvény 99. §, illetve 100. §-a alapján büntetettik.

A bejelentésre kötelezett fertőző állati betegségek tüneteinek leírása az elsőfoku állategészségügyi hatóságnál Kossuth-utca 20., fsz. 46. sz. szobában számú szobájában megtekinthető.

Debrecen, 1933. évi július hó 10.

Inrédy Béla magyar szempontból nagy-jelentőségű eredményt ért el Londonban

London, július 15.

Inrédy Béla dr. pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot tette a Magyar Távirati Iroda londoni levelezője előtt:

— Második londoni utazásom célja elsősorban a világgazdasági értekezleten tárgyalás alatt álló, Magyarországot speciálisan érdeklő kérdések fejlődésének a helyszínen való megfigyelése és ott, ahol szükséges, a tárgyalásokba való közvetlen bekapcsolódás volt. Emellett szándékom volt folytatni azokat a tárgyalásokat, amelyeket első itt tartózkodásom alkalmával megindítottam abból a célból, hogy Magyarország külföldi tartozásaival kapcsolatban több kérdést tisztázzak. Ezek között legnagyobb jelentőségű a népszövetségi kölcsön jövőévi szolgálata ügyében folytatott tárgyalásom volt. Mint ismeretes, a népszövetségi kölcsön szolgálatát a transzfermoratórium nem érintette.

E szolgálathoz a magyar részről transzferált összegek mellett szükséges volt annak a tartalékösszegnek az igénybevétele, amely a kölcsön felvételekor eredeti valutában visszatartott. Ez a tartalék most az augusztus elsején kifizetésre kerülő szelvényekkel kimerül. Így felmerül a kérdés, hogy a jövő szelvénysszolgálat el látása miként történjék. Bár a mai bonyolult és gyorsan változó gazdasági és pénzügyi viszonyok mellett biztosat mondani nem lehet, a magyar kormány mégis szükségesnek látta, hogy a kötvénytulajdonosokat a jövő szolgálatot illető szándékairól már

most tájékoztassa. Ezért kifejezésre hozta azt a reményét és törekvését, hogy a jövő év szelvénysszolgálatát idegen valutákban 50 százalék erejéig ellátható legyen.

— Ezzel egyidejűleg — ez a mi belső pénzügyeink szempontjából különös jelentőséggel bír — a magyar kommunike utal arra a lehetőségre, hogy költségvetési célokra 2 százalékos kinstári jegyek ellenében igénybevegyük a költségvetésben előirányzott kölcsönsszolgálatnak azt a részét, amely a fentiek szerint nem kerül transzferálásra, tehát a kamatszolgálat 50 százalékát és a törlesztési résznek megfelelő összeget, ami egy évre számítva 23 millió pengő. Kétségtelen, hogy ez az összeg a mai viszonyaink közt jelentős hozzájárulást a költségvetési egyensúly fenntartásához.

— A magyar kormány eme szándékát feltáró közlés teljes megértéssel találkozott a népszövetség kölcsönbizottsága részéről. Ez az előkelő szakértőkből álló testület, amelynek elnöke Chamberlain volt angol külügyminiszter, egész működése során arra törekszik, hogy a fennálló ellentéteket a méltányosság szellemében összeegyeztesse.

— Ami a konferencia munkálatait illeti, nem lehet tagadni, hogy a világgazdasági értekezlet bizonyos vonatkozásban a körülmények összejárása folytán nem tudja a megoldásra váró összes kérdéseket megoldani. Ami a különleges magyar vonatkozásokat illeti, az a körülmény utján való szabályozása, valamint a nemzetközi eladósodás kérdésében az első lépés megtörtént egy megfelelő tárgyalóapparatús létrehozására, a konferencia programján változatlanul szerepel annak bi-

Üzlet áthelyezés miatt**4 hetes olcsó vásárt rendezünk****Kerékgyártó****kézimunka-ipar Szent Anna-u. 6.**

Lelkes fogadtatásban részesítették Milánóban az olaszbarát debreceni diákokat

Milánó, 1933. július 8.

Olaszország Barátainak Magyar Egyetemi és Ifjúsági Szövetsége, köztük a debreceni diákok Bresciából Milánóból mentek. Az állomáson Peternolli, a pécsi egyetem olasz lektora és Margittai, a milánói GUF igazgatóságának tagja vártak bennünket és mutatták be Európa legnagyobb pályaudvarát és a város érdekesebb épületeit.

A fascista egyetemisták házában

Este hivatalos volt a csoport a GUF székházába. Itt a diákcsoport vezetője üdvözölte a magyar csoportot, majd a Magyarbarátok Egyesülete főtitkára, Pollini egyetemi tanár beszélt. Röviden, mert ez a fascista stílus, Katonás, határozott beszédének minden mondata az őszinte magyarbarát érzés jellemezte. — Azután a fascista forradalom hősi halottainak: a fasciának a kommunisták ellen vívott küzdelmeiben elcsúszott egyetemi hallgatóknak az emléke előtt tiszteltünk és néma tisztelettel állunk meg koszorúnk elhelyezése után a vértanúk emlékének. Vízny András szövetségünk titkára pedig előadást tartott Magyarországról és a magyar-olasz kapcsolatokról.

Azután bejártuk a házat. Valami szokatlan dologról beszélt itt minden helyiség; az ifjúság támogatásáról és segítségéről. Jellemző példa erre, hogy minden évben megrendezi az egyetem olimpiáját, a littoriálét s a nyertes egyetem városa nyolcvanezer személyt befogadó stadiont kap.

A milánói dómnál

Másnap délelőtt mutatta be Peternolli (magyar nyelven) a milánói dómot. A világ nyolcadik csodája (így nevezik az olaszok), amelynek a nóta szerint harminckét tornya van, a vezetőnk szerint pedig száznál is több, az olasz gótika legmonumentálisabb épülete. Építésén félezer évben át dolgoztak a leghíresebb olasz építésszek s mintegy négyezeröttszáz szobor díszíti, a belsejét is beleértve s ezek közül egyik sem kisebb az életnagyságúnál. Kapujának művészessége felülmúlja a párisi Notre-Dame-ét, Belseje muzeális értékű kincset érő festményekkel díszes, de legmegragadóbbak színes üvegablakának festményei. Minden kis kocka művészi élethűségű és kifejező, külön tanulmányt mutató bibliai jelenet.

A dóm szépsége előtt, mely minden képzeletünket felülmúlta, áhitatos hódolattal borultunk le a művészi értékű régiségekben viszonylagosan oly szegény ország fiai.

Azután megtekintettük a szemben levő és az egész dóm-teret domináló III. Victor Emmánuel-szobrot.

A polgármesternél

Délben fogadott Milánó polgármesterhelyettese, Radice-Fossati gróf. Már a díszterem, amely megerősítette a milánóiak azon véleményét, hogy a világ legszebb városházán vagyunk, elbűvölt muzeális értékű falfestményekkel és gobelincel, de a fogadtatás is a legelőkelőbb és legnagyob kitüntetés számba megy. A fogadtatás is megvendégelték bennünket, híres olasz borokat és sendvicseket szolgálva fel.

nünket, híres olasz borokat és sendvicseket szolgálva fel.

Találkozás a nyári egyetem volt hallgatóival

Legnagyobb örömeinkre mégis az szolgált, mikor meglepetésként megpillantottuk a Nyári Egyetem egyik hallgatóját, Giulietta Brog-ot. A kedves emlékek hatása alatt csakhamar a legszívesebben beszélgetés indult meg s Tassy Ferenc dr. számára ez a régi emlék három meghívást eredményezett, ami jelentékenyen hozzájárult elharapózó pesszimizmusának gyökeres meggyógyítására. Mi, alacsonyabbrendű debreceniek pedig megelégedtünk a viszontlátás örömeinek és a válás fájdalmainak mellette meghatározó és intenzívebb kifejezésével és — mentünk ebédelni.

A Sforzák kastélyában

Délután mentünk megtekinteni a Sforzák híres várkastélyát, mely valaha az egész városnak erődítménye volt s ahova a Promessi Sposi-ban heírt híres pestisjárvány idején a betegeket pusztulni vitték. A kastély előtt — meiyet muzeumnak rendezett be a hálás utókor, egy harminc és feles ágyu van. Különös játéka a sorsnak: gyermekek ülnek rajta s ha már haz nem vihetjük, legalább egy fényképfelvételt készítettünk róla. A kastély udvarán tárogó lőrések és halombarakott régi, kőágyugolyók fogadtak, de a felvonóhid már régen a múlté. Ma régészeti, hadászati muzeum és hatalmas könyvtár van benne. Butorok, ruhák, gyaloghintók, trónusok, harci felszerelések és kényurak képei váltakozva tárják fel a középori olasz élet minden részletét.

A Brera-képtárban

A képzőművészetek hazájában egyik legnehezebben várt látogatásunk a vitághírű képtárnak szolt, ahol szakszerű vezetés mellett tekintettük meg az olasz képzőművészet remekeinek egész sorát, mintegy harminchat terem anyagát.

A milánói temetőben

A múlt emlékeit talán legfélétegybenben őrzi Itáliáról nem kaphatunk teljes képet anélkül, hogy a temetőit is meg ne tekintsük. Mint mindenütt, itt is remekművű szobrok egész sorát találtuk. A fájdalom művészete talán egy nemzetet sem ihletett meg úgy, mint az olaszt és az a magyarországi fogalmak szerint túlzásba vitt halott-kultusz, aminek itt találkoztunk nyomaival, az olasz képzőművészetnek rengeteg értéket és — tegyük hozzá — remekművet adott. Mintha itt is muzeumban járnánk: oszloposarnokok telyék és az egész temető teleszórva a szebbnél-szebb szobrok és domborművek seregével.

A pusztuló remekmű

Leonardo da Vinci talán leghíresebb remekművét: a Cenacolo-t (Utolsó vacsora) tekintettük meg ezután. Egy ősrégi dominikánus kolostor legféltettebb kincse ez a haldokló remekmű — amelynek megmentésére hiába követnek el mindent a művészet imádói. A hallhatatlan mester mindig újabb és újabb vegyi összetételű festékekkel kísérletezett a színek élénkebbé és szebbé tételére s a hisérletek nem mindig váltak be: a Mester kísérleteit haldokló remekművek egész sorozata selyi. A Giocandán



Autója, motorja, traktorja, villamosberendezését gyári garanciával szakszerűen és olcsón javítja:

Bosch szolgálat
Debrecen, Széchenyi-utca 24. sz.



(Mona Lisa) kívül jóformán minden híresebb alkotása pusztulófélben van.

Maga az Utolsó Vacsora az alakoknak művészi elrendezésével, az arcok kifejező voltával, a jelenet megragadó rajzával még pusztulásában is megragadó s mint solitaire a többi ékkövek közül, úgy különbözik

a kápolna többi, szintén híres festőtől származó képei közül, melyek közt több magyar tárgy is akad: Boldog Margit és Boldog Ágnes képei.

A lüktető élet metropolisa után Genova felé vesszük utunkat.

Szabó Mihály.

„A spanyol köztársaságnak Isten-ellenes háborújában Isten lesz a győztes!”

XI. Pius pápa erőshangu szózata a spanyolországi szabadságharc uralom ellen

Róma, július 15

A spanyol katolikusok szentévi monstrezarándoklatát most fogadta XI. Pius pápa. A zarándoklatban 3000 spanyol hívő vett részt, akikhez apostoli szózatot intézett a pápa. Köszönetét fejezte ki a spanyol klérusnak, valamint a hívőknek áldozatkészességükért és az egyházhhoz való törhetetlen ragaszkodásukért. Hangsúlyozta, hogy még akkor is éljen szívében a remény, amikor már

azt hiszik, hogy az elveszett. A spanyol katolikusoknak nemcsak remélni, hanem meggyőződéssel hinnük is kell azt, hogy abban a harcban, amelyet a spanyol köztársaság az Isten ellen folytat, nem az Isten lesz legyőzött, hanem a győző, ámde nem a bosszu, hanem a megértés és könyörület győztese. Imádkozzatok és virraszatok!

E szavakkal bocsátotta el a pápa a spanyol zarándokokat s aki után

Véres szurkálást rendezett az egyik Kinizsi-utcai korcsmában egy részeg hajduhadházi tejkereskedő

Leszurta testvérét és ennek barátját, akit életveszélyes állapotban szállítottak be a sebészeti klinikára

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Véres verekedés történt szombaton délután fél három óra körül Krausz Márton Kinizsi-utca 54. sz. alatt levő korcsmájában. Szöllös Gábor 35 éves hajduhadházi tejkereskedő már hosszabb idő óta borozott a korcsmában. Nemsokára belépett oda a testvére, Szöllös István is, akivel régebbi idő óta haragos viszonyban van. Szöllös István társaságában volt egy Forgács András nevű nyugalmazott máv. fűtő, aki a Kuruc-utca 53. szám alatt lakik.

Forgács a barátjával szintén leült egy másik asztalhoz és ők is boroztak. Egyszer csak Szöllös Gábor minden ok nélkül felugrott, kirántotta a zsebkését és vad üvöltéssel odaugrott a Forgácsék asztalához. Ezek a nemvárt támadás elől menekülni akartak, azonban a feldühödött és ittas ember a kését többször beleaszurta a Forgács András mellébe, aki véresen, eszméletlenül esett össze. Azután a testvérét támadta meg, aki hevesen védekezett, de végül mégis ő maradt alul több kézzúrástól találva. Szöllös István is elvesztette az eszméletét.

A korcsmából azonnal a mentőkért telefonáltak, akik pillanatok alatt a helyszínen voltak, ahol a két súlyosan sérült embert első segélyben részesítették, majd szállították őket a sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétet kellett rajtuk végrehajtani. Különösen a Forgács András állapota nagyon súlyos, sőt életveszélyes, mert a kés a mellébe hatolt, majd átszurta a tüdejét. Dulakodás közben két oldalbordája is el-

tört. A Szöllös István állapota is igen súlyos, de nem annyira életveszélyes.

Az esetről természetesen értesítették azonnal a rendőrséget is, és az ittas állapotban levő Szöllös Gábor előállították a központi ügyeleten. Itt a kihallgatása alkalmával beismerte, hogy megszurta a testvérét és Forgácsot s azzal védekezett, hogy nagyon ittas volt és nem tudta, hogy mit cselekszik. Megindult ellene a bünvádi eljárás s egyelőre a rendőrség őrizetében marad.

Ma temetik a székesfehérvári repülőkatasztrófa áldozatait

Szombaton szentelték be Székesfehérváron a tragikusan elhunyt repülők holttestét igen nagy részvét mellett. A szertartáson képviseltette magát a polgári és katonai társadalom élén a főispán alispán és dandárparancsnokkal. Óriási részvét nyilvánul meg a városban a szerencsétlenül járt pilóták és családtagjaik iránt. A két szenné égett holttestet szombaton szállították Budapestre, ahol Rohla Miklós felügyelőt a farkasréti, Pálós Lú. ellenőrt pedig a Kerepesi uti temetőben vasárnap fogják teljes katonai pompával eltemetni. A Légügyi Hivatal képviseltetni fogja magát a temetéseken.

Külföldiek tömeges jelentkezése a Nyári Egyetemre

A Nyári Egyetem jelentősége évről-évre nyilvánvalóbb lesz. Híre, neve sőt bátran lehet mondani, hogy első hallgatói épen a külföldiek közül kerültek ki. Ha futólag átnézzük a Nyári Egyetem évkönyveit, megállapíthatjuk, hogy az eddigi tanfolyamokon, az idej külföldi jelentkezőket is beleszámítva, mintegy négyszáz külföldi hallgató vett idáig részt. Ugyszólván valamennyi európai nemzet elküldte fogékonylelkű fiatal képviselőit, hogy egy kedemesen eltöltött hónap emlékével visszatérve dícsérjék hazájukban a legmagyarabb város vendégszeretét.

A titkársághoz napról-napra újabb jelentkezések futnak be, úgy, hogy az idén a résztvevők száma jóval felülmúlja a tavalyiáét. Eddig véglegesen beiratkozott 26 lengyel, 10 német, 6 finn, 2 bulgár, 1 svéd, mintegy 54 vidéki és egy egész sereg debreceni hallgató. Az olasz csoport megszervezése most van folyamatban. Az olaszok ép olyan nagy számmal képviseltetik magukat, mint tavaly. Ennyi külföldi látogatóval egy magyar vidéki város sem dícselkedhet.

A vidéki jelentkezők nagy számából arra lehet következtetni, hogy a magyar vidéki intelligencia örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a debreceni Nagyerdőn nyaralhasson. A Nyári Egyetem vezetősége pedig mindent elkövet, hogy az idej tanfolyam gazdag, magyar, német, francia, angol és olasz nyelvű programjával, hangversenyeivel, kirándulásával



604 S.

Lég- és napfürdőhöz

NIVEA

CREME + OLAJ

Vegyünk nap- és légfürdőt minél gyakrabban; előzőleg azonban dörzsöljük be erősen testünket NIVEA-CREME, vagy OLAJ-jal, amely elősegíti a lebarulást és meggátolja a bőr fájdalmas leégését.

Ez a hatás kizárólag az Euceritnek tulajdonítható, amely a világon egyetlen egy bőrápoló szerben sem található meg. NIVEA tehát pótolhatatlan.

NIVEA kiváló minőség és mégis rendkívül olcsó.

CREME: P. —.50 — 2.20 / OLAJ: P. 1. — 3.50



minél tanulságosabbá, minél kellemesebbé és olcsóbbá tegye hallgatói számára az itt tartózkodást. Sokban hozzájárul a Nyári Egyetem ahhoz, hogy Debrecen, mint nyaralóhelyet magyar vidéki intelligenciával megkedveltesse.

A debreceniek számára a Nyári

Egyetem külön kedvezményt nyújt, amennyiben a tanfolyam díját 10 pengőről 5 pengőre szállította le a rendezőség. Részletes felvilágosítással készségesen szolgál a titkárság (Központi Egyetem, III. em. Francia szeminárium.)

pénztárcájukkal dacolva, kirándulásra határozzák el magukat, méltóztassanak figyelemmel kíséni, mi lesz a sorsa.

A mi utirányunk a Guth volt!

Amikor az ember iga-án kirándul...

Szombaton reggel, mintha megsejtette volna az idő a hétféji menettér! jegyet, már jókor reggel csordogált.

Na, ez jól kezd!

Átlátszó és nem vízhatlan kabátommal s pehelykönnyű szalonnás kuffrommal felszedelőzködve, kivergődtem a ház elé. Azért mondom, hogy a ház elé, mert csak idáig jutottam. Az ajtón belépni lehetett, de ki nem — az tső miatt.

Addig veszteglettem, ameddig csak futotta az időmből, végre mégis szerény pénztárcámhoz folyamodtam, mert beláttam, hogy ha sem előzai, sem elkésmi nem akarok, vilamoson kell mennem.

Reszta! Ugy is lett.

Vad kirándulás a természet lágy ölébe

Riport szárazon, vizen s ezer weekend veszedelmen keresztül

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Ma, mikor már mindenki, aki lehet, oda van nyaralni, nem lesz érdektelen megemlékezni arról, hogy hogy vagyunk mi, hogyan nyaralunk mindnyájan, akik itthon maradtunk?

Ezen az idén sokaknak nem kell nyaralásra. Hozzá jön még ez a me-

dárdnapi karakáság, mely ezalkatommal esőkönnyös számár-tempóvaí ragaszkodik az öregek hőlesességéhez. Nap-nap után esik az eső! Egy napos délután már nem esik, ömlik.

S mégis akad egy pár bátor ember, akik elég merészen, idővel és iapos

EZ AZ IGAZI

Pánik a városban a Magyar Ruhaiparnál

„Szudán“ TROPIKÁL ÖLTÖNYÖK
MÉRET SZERINT.

Kitűnő kelme,
elsőrendű szabás és jó munka, mérték szerint kipróbálva és testre szabva.

45

p e n g ő

ZOKON NE ESSEK...

Felfedezések Gumiarábiában

avagy
**milyen volt Sába királynő birodalma,
ahol most készülnek a híres uralkodónő
reprizére**

Világszerte szenzációként hatott, hogy Helfritz tanár, a jeles sábeszélő-gus Hadramauth sivatagában rábukant Sába királynő birodalmára. — Óriás trónkövek, termek, villanycentrálék, huszemeletes felhőkarcolók, három forgószinpad és élő arabok kerültek elő a mélyből. Eleinte a furesz hirt némi kételkedéssel fogadtuk. Később azonban munkatársunk is belekapcsolódott a kutatásba. Hogy mit látott Hadramauthban, az nyári hírszolgálatunk alábbi tudósításaiban foglaltatik:

Tizezer éves felhőkarcolók

(Gumiarábiából jelentem:) Tegnap este a gumiarabok földjére értünk. Kleistertől tizenöt kilométernyire, a csirizek egykori fővárosához, Syndetikonhoz jutottunk el. A gyönyörű város, amelyet Sába királynő egyszerű liszt-péppel ragasztott hozzá a birodalomhoz, festői színekben ragyog. Megkövesedett gumipaloták ezrei sorakoznak fel. Százemeletes modern bérházak s kisebb ókori felhőkarcolók váltakoznak itt egymással. Mindenütt kényelem. Lift, villany, légfűtés, vízöblítéses trónok. Az egyik teremben öreg gumiarab nő vacsorál. Száraz gumi rág enyvéfélékkel. Minket is megkínál:

— *Egyenek, uram, — tiszta G-vitamin az egész... A „G” betű annyit jelent, hogy mum!*

Már tizezer éves és muminak mondja a gumit. Egy házörző korondor nagyot vágott az ében-Örtg, ókori kutya. Odanézzünk: *hát ez is gumiból van...*

Az ókori technika vülmányai

(Kánikulából táviratozom:) Sába királynő birodalmát az északi sivatag területére, Forró nap tüzel s egy csárda romjain kívül csak száraz kutyák találhatók. *Senmi kétség, hogy valamikor itt óriási idegenforgalom lehetett...* Továbbmenve az ósváros maradványai ragyognak. Bár klinker-téglából épült a város, a tizezeresztendőt mégsem bírták el falai. Hatalmas erdejét patkok szeldekis keresztül-kasul. Közepében a strand-fürdő. Amikor belenyújtjuk a kezünket, égető fájdalmat érzünk. A napozó asztalon *óriásira kitárgult trikók*. Ki tudná megmondani, hogy mikor sülték ki belőlük őseink végtagjai?... Mert itt *égetek el az ősök...* Csak egy helye van az ósvárosnak, hol nem kellett félni a tüztől. Komor, mogorva kőépület. Kazánja előtt az ókor meg-

amely egy koronggal felszerelt, csavaros ládából áradt. Egy köszlop tetején hatalmas megafon állott. Meghatottan álltunk a mesebeli szerkezet előtt: valószínű, hogy a Gumi-Standard cég kölcsönözte ki valamikor... *Talán még abban az időben, mikor a gumiarabok revizióellenes tüntetésekkel szórakoztak...*

Hátborzongató leletek

(Sábessziniából jelentem:) Helfritz kutatásai borzalmas eredményeket tártak elő a mélyből. A munkások csákányai egy ágyugyár romjaiból a tankok, gépfegyverek és negyvenkettesek százait bányászták ki. Ez ékes bizonyosság arra, hogy *leszerelési konferenciák már Sába uralma alatt is voltak*. Egy másik helyen a rotációsok alkatrészei hevertek. Mellettük megfejthetetlen kézirat. Nincs a szavaknak összefüggésük. *Lehetséges, hogy Kassák Lajostól ered...* A külváros szuterénjében nőcsontvázzal találkozunk. *„Miss Arabia!”*.. suttogjuk áhítattal. Egy collstock hever a térdekalácsa mellett... Odébb a saxophon őse, Gumiból készült: nyúlós, ragacsos hangú. Amikor belefuvunk, egy távoli orrhangból *ős-melódia* áradozik az éjben:

Nekem ollyan csöpp kis nő kell,
Aki minden reggel fölkel,
Aki nem türi a zsubát,
Aki látta már a Sábát!
Az arabja
Szíve rabja,
Ha veszekszik:
Meg-ha-rap-ja!

Láthatjuk tehát, hogy Sába királynő birodalmának felett zeneművészete is volt.

Egy ósváros romjai

(Sába-Kősről jelentem:) Az expedíció utja ma elérkezett az ókori sivatag területére. Forró nap tüzel s egy csárda romjain kívül csak száraz kutyák találhatók. *Senmi kétség, hogy valamikor itt óriási idegenforgalom lehetett...* Továbbmenve az ósváros maradványai ragyognak. Bár klinker-téglából épült a város, a tizezeresztendőt mégsem bírták el falai. Hatalmas erdejét patkok szeldekis keresztül-kasul. Közepében a strand-fürdő. Amikor belenyújtjuk a kezünket, égető fájdalmat érzünk. A napozó asztalon *óriásira kitárgult trikók*. Ki tudná megmondani, hogy mikor sülték ki belőlük őseink végtagjai?... Mert itt *égetek el az ősök...* Csak egy helye van az ósvárosnak, hol nem kellett félni a tüztől. Komor, mogorva kőépület. Kazánja előtt az ókor meg-

Olcsó szalámihét!

Minden háztartásban nélkülözhetetlen e

„VIDONI” SZALÁMI

Világmarca kitűnő debreceni gyártmány, a legkiválóbb élelmicik kirándulásra nélkülözhetetlen.

Kapható minden jobb fűszer-, csemege- és hentesüzletben.

A mai naptól kezdve kgként rudvételnél P 3.90

szeletelve „ 4.20-ért kapható.

kövesedett magyarázója. Várja a kiváncsi tömegeket.

Az expedíció archeológusa titokzatosan mondja a zordon körömk előtt:

— *Ime, az egyetlen hely, mit soha nem értek lángok. Sába királynő korában krematórium volt a neve...*

Sába királynő felujtása

(Lapzártakor táviratozom:) Expedíciónk újabb ezeresztendőt tett meg. Végtelen labirintuson, földalatti folyosók üregein át eljutottunk a váravárt palotáig. Megvan Sába királynő vára. Úveg az oldala s ka-

csalábon fogog. (Az erre szolgáló hírlapi kacsák már tavaly is megjelentek a körüli lapokban.)

Éjfélre járhat az idő, amikor a trónterem beíratánál széthuzódik a függöny. A XX. század legnagyobb felfedezése ragyogó szépségben tűndököl. Nagyon hasonlít Jeritzához. Csengő szopránja van és jól ismeri a zeneirodalmat, bár nem nagy a repertoárja.

Három órán keresztül folyton énekel, szakadatlanul, megállás nélkül és az a furcsa, hogy kizárólag csak Goldmark műveiből...

LISZTIUS.

A zsidó diktatura ellen lázadás készül a debreceni szociáldemokrata pártban

A famunkások és kőművesek egyrésze meg akarja buktatni Gombosi Zoltánt, a párt elnökét

(A Debreceni Ujság tudósítóiától.) A debreceni szociáldemokrata pártban egyik robbanás a másikat éri. Nagy Béla és társai kilépése által előidézett izgalom még el sem múlt és máris újabb zendülés veszélye fenyeget.

A Munkásbank összeomlása és Holló János sikkasztása körüli kavargásból Gombosi (ssy) Zoltán s társai kerültek ki győztesen. Laboncz Andrászt egy váltóügy miatt félretolták, Simon Jánost pedig a Munkásbanknál fennálló nagyobb tartozásáért buktatták ki az ellenőrző bizottság elnöki tisztségéből.

A szociáldemokrata párt keresztény tagjai azt várták, hogy a kibuktatottak helyére régi, kipróbált embereket fognak állítani. A párt maroknyi zsidó frakciója azonban kezébe kaparította az irányítást és a fontosabb pozíciókat a maga embeivel töltötte be.

Már nemesak a debreceni szocialista képviselő, Györki Imre zsidó, hanem a debreceni szociáldemokrata párt elnöke, Gombosi Zoltán is. A végrehajtó bizottság elnöke, Gombosi Zoltán, az ellenőrző bizottság elnöke Keiner Miklós, a párt ügyésze dr. Sonnenwirth Lajos szintén izraeliták.

A zsidók diktatúrája egyre türelenebbé válik. A pártból jogtalanul kitiltott munkások most attól félnek, hogy a kitiltás után, a szokott recept szerint, a pártvezetéstől való kimarás következik és így elvesztik hosszú éveken át befizetett keserves állérjeiket.

Már senki sem érz magát biztonságban, senki sem tudja, hogy mikor tiltják ki a pártból s ez a bizonyta-

lan hejlyet egy erős ellenzéki mozgalmat támasztott.

A famunkások és a kőművesek egy része elsősorban Gombosi (ssy) Zoltán megbuktatására szövetkezett.

Az ellenzéki csoport vezetői szerint este bizalmas értekezletet tartottak, amelyen a párt elnökétől Gombosi (ssy) Zoltán helyett Kozma Lajost, a famunkások elnökét, az ellenőrző bizottság elnökét pedig Keiner Miklós helyett Lada Ferenc kőművest jelölték.

Ugy látszik tehát, hogy a nagy tisztogatás nem áll meg Holló Jánosnál, Laboncz Andrásnál és Simon Jánosnál, hanem a további kitéseket is kitakarítják a pártból.

BRISTOL
BRISTOL
BRISTOL

**Szálloda Budapest,
Dunapart. Árban és
szolgáltatásban vezet!**

**Szoba teljes ellátással
személyenként**

napi

12'- pengőért.

Uj rendszámablákat és igazolólapokat adnak ki a gépkocsivezetteknek és tulajdonosoknak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A legújabb belügyminiszteri rendelet értelmében a debreceni rendőrkapitányság hirdetményt bocsátott ki, amelynek értelmében felhívja a gépkocsitulajdonosokat, illetőleg azoknak üzemeltetőit, hogy a rendőrség szeptember 30-ig a forgalombiztos és forgalomképes járművek részére új rendszámablákat és igazolólapot fog kiadni. Ebből a célból a gépjárműveket és pótkocsikat, amelyek D jelzéssel vannak ellátva, szeptember 30-ig mindenki köteles bemutatni a rendőrségnek a meghatározott napokon. A bemutatás előtt postatakarékpénztári befizetési lap után a gépjárművek és pótkocsik megvizsgálásáért és nyilvántartásba vételéért, a továbbá a motorkerékpárok alóbellyektokjárt az alábbi díjakat kötelesek fizetni:

A gépjárműkerület székhelyén

- gépköcsi megvizsgálásának, új első és hátsó rendszámablájának, valamint igazolólapjának díja fejében 6 aranypengőt;
- oldalkocsis motorkerékpár megvizsgálásának, új első és hátsó rendszámablájának, igazolólapjának és adóbellyektokjának díja fejében 6 aranypengőt;
- oldalköcsi nélküli (solo) motorkerékpár megvizsgálásának, új rendszámablájának, igazolólapjának és adóbellyektokjának díja fejében 5 aranypengőt;
- egy pótköcsi megvizsgálásának és nyilvántartásba vételének díja fejében 2 aranypengőt;

LAPUNKAT TÁMOGATJA,

HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

e) két vagy több pótköcsi egyidejű megvizsgálásának díja fejében 4 aranypengőt;

f) pótköcsi rendszámablájának díja fejében 2 aranypengőt;

A gépjárműkerület székhelyén kívül

A fenti pontokban megállapított díjakon felül minden egyes gépjármű megvizsgálásáért, tekintet nélkül a pótköcsik számára, amelyekért ily esetekben is az előbbi pontokban megállapított díjakat kell leróni, — még a következő díjakat kell fizetni:

g) teherszállító gépjármű (gépkö-

csi, motorkerékpár) után 3 aranypengőt;

h) egyéb gépjármű után 6 aranypengőt.

A szükséges befizető lapokat a gépjárműkerületi elsőfoku rendőrhatóság (debreceni rendőrkapitányság) bocsátja a felek rendelkezésére. Ezek a díjak csak a forgalmi engedéllyel, a rendszámablával és igazolólapmal már ellátott gépjárművekre vonatkoznak. A rendelkezés azonban a több mint 1 év óta forgalmon kívül levő azokra a gépjárművekre és pótkocsikra is kiterjed, amelyeket az 1933. június 19-ike és szeptember 30-ika között kívánnak újból forgalomba helyezni.

A gépjárművek és pótkocsik valóságos és jogos üzemeltetői a vizsga előtt, a rendőrség debreceni kapitányságának közigazgatási osztályán, a Hajdu- és Biharvármegye területén levő rendőrkapitányságokon és főszolgabírói hivatalokban díjmentesen beszerezhető nyomtatványon kötele-

sek a gépjárművekre vonatkozó adatokat, a forgalmi engedély adataival megegyezően, az erre szolgáló rovatokban, pontosan feltüntetni. Ez az ugynevezett „Jelentkezési ív”, amelynek felső, bevezető részét a rendőrhatalóság tölti ki, nem esik bélyegkötelezettség alá. Minden gépjárműről és pótkocsiról külön ívet kell kiállítani.

A jelentkezési ívhez mellékelni kell a forgalmi engedélyt, amelynek a jogos üzemeltető birtokában kell lennie még akkor is, ha a gépjármű tulajdonjoga más személy javára van fenntartva, az adóhivatal (adófelügyelőség) bizonylatát arról, hogy a gépjárművet közúti adóhátalék nem terheli vagy, hogy közúti adótartozásának megfizetésére részletfizetést nyert és a közúti adóbellyeg kiszolgáltatására szolgáló utalványt, a vizsgálat díjának, új rendszámablák és igazolólap díjának befizetését igazoló postatakarékpénztári befizetési lap eszmervényét traktor, autobus, tehergépköcsi és pótköcsi önsúlyáról kiállított újkeletű mérlegelési bírcát, a pótköcsi vontatását engedélyező esetleges külön rendőrhatalósági engedélyt.

Traktoroknak, autobuszoknak, tehergépkocsiknak, és pótkocsiknak mérlegelés céljából üzemkész állapotban, teljesen felépített kocsiszekerényvel, tartalék alkatrészekkel (szerszámokkal, tartalék abroncsokkal stb.) felszerelve és legelőbb részben megtöltött benzintartállyal kell megjelenniük.

A pótkocsiknak a gyáros nevét, a köcsi gyári számát, önsúlyát és legnagyobb terhelését feltüntető olyan tábláscskával kell ellátva lenniük, amelynek alsó részén megfelelő hely van a nyilvántartási szám beültetésére. Az olyan pótkocsik, amelyek ilyen táblával nincsenek ellátva, a bizottság nem fogja megvizsgálni, azt nem is szabad forgalomban tartani.

A gépjárművek üzemeltetői kötelesek arról gondoskodni, hogy a gépjármű alvázába bevert számok a vizsgálat alkalmával jól láthatók és

Nyári vásárunk

már csak 3 napig tart.

500 drb finom fürdődressz újra érkezett!
Siessen Ön is amíg ki nem válogatják!

Havas Harisnyaház

Bádógos utca 1.

Debreceni romlás

Irtó: Noszlopi Aba Tihamér

Az 1671-ik év egyik fehéren csillogó, havas, holdfényes, decemberi éjjelén vidám férfinép mulatozott Takaró Mihály uram udvarházában. A fiatal legénység soraiban ott állt az asztal mellett két bajtárs, — két ellenség: Fekete Mihály és Simon Péter; mindketten a hajduk hadnagyai, derék, kipróbált, sok harcot látott kuruc vitézek. A nemes civis város félelmetes vendégei, Debrecen városának urai féltek e veszedelmes bujdosóktól, de féltették is őket a némettől, hiszen véreik voltak. A hajduk a támadó Spankau császári generális ejől huzódtak be félre Debrecenbe. Ám a német tábornok nem szünt meg ezért zaklatni a nemes város bíráját és urait. Követelte, hogy a bujdosó kurucokat üzze ki a város falai közül, de a civisek székhelye bizva a török basa s az erdélyi fejedelem segítségével, mindannyiszor megtagadta a császári generális parancsát. A vendéglátó város falai között gyülekeztek tehát és készülődtek a tavaszi leszámolásra.

Fekete Mihály és Simon Péter mindennapos vendégei voltak Takaró uram portájának. Nem is esoda, mert a szépséges virágszál, a dús, gazdag egyetlen leánya, Erzsike, ár-

tatlanságával, fiatal üdeségével egyformán megdobbantotta a két hajdu szívet. A Takaró uram óriási vagyona, hatalmas, háza, ökrei, jóvai ugyan csak nagy erővel vonták a ház köré a fiataltságot.

A ház ura Simon Pétert szerette jobban s Erzsike tiszta szíve is melegebben érzett a derűsen mosolygó, mindig kedves katona iránt, míg egyképpen tartózkodók voltak a mogorva, káromkodó, durvalelkű Fekete Mihállyal szemben.

Ezen a holdvilágos, csöndes téli estén végső harca készült a két hajduhadnagy Takaró Mihály házában falai között. Éjfélkor szinte egyszerre léptek a ház ura elé és megkérték Erzsike kezét.

Takaró uram kelletlenül fogadta szavaikat:

— Zavaros időket élünk. Most nincs ideje lakodalomnak, esküvőnek. A hadnagyok nem engedtek. Most, vagy soha. A versenynek el kell dönteni vagy egyik, vagy a másik javára. Meg is egyeztek már egymásközt, — hogy amelyik elnyeri a leány kezét, az otthon marad és boldogan éli világát feleségével, amelyet kosarat kap, az tavasszal elmegy a német ellen és vitézül verekedve keresi a neki szánt menyasszonyt, — a halált.

— A leányt kell megkérdeznem, addig nem válaszolhatok! — szólt csendesen Takaró uram, Holnap reggel jöjjetek tiszta fejvel és tiszta lé-

lekkel. Majd a leányom maga felel a ti szavatokra.

Ebben aztán megnyugodtak s ott hagyva a vidám társaságot, szállásukra tértek.

Takaró Erzsike fehéren, megindulva lépett az apja elé.

— A kezdetet kérik, leányom, — szólt a két hadnagyra mutatva. — Válassz!

A leány lesütötte szépséges fekete szemét és nem felelt.

— Válassz! — sürgette az apa.

A két legény mozdulatlanul állott a leánnyal szemben.

Erzsike sirva borult apja mellére.

— Nem tudsz választani?

A leány halgatott és sirt.

Most Fekete Mihály lépett elő és komoly, mély, dacos hangon kérdezte:

— Akarsz-e engem?

A leány felkapta fejét az apja kebléről és szelgőzött könnyező szeméit, aztán szemébe nézett a kérőnek:

— Nem! — felelt igen határozott hangon.

Fekete Mihály nem kérdezett többet, Nem is szólt többet, nem is köszönt, csak perdült egyet a két csizmasarkán és haragos lépésekkel el-sietett.

Igy lett 1672. január tizenhatalcadikán Takaró Erzsikeből Simon Péterné, Debrecen városában.

A megvert hajduk csapatai egymásután esküdtek hűséget a császárnak. Első volt közöttük Fekete Mihály. — Spankau generális megszorította a kezét:

— Te leszel az én legvitézebb katonám!

— Én leszek, kegyelmes uram, aki kifogja füstölni Debrecenből a kurucokat! — felelt hetykén a labancól főhadnagya.

Spankau hőven ellátta pénzzel az árulót és felküldte Bécsbe. Ott az udvarnál minden titkot kibeszélt, melyet eddig katonai becsületére bíztak a fegyverező kurucok vezére.

Ezalatt Simon Péter nagy boldogságban élt fiatal feleségével.

1675-öt irtak. December volt, Hideg volt, Debrecenbe riasztó hírek érkeztek Nánás felől. Jön Strassoldó, a kegyetlen, irgalmat nem ismerő új generális. Előcsapatát a hajduk képezik, akiknek Fekete Mihály a kapitányuk.

Simon Péter kardot kötött:

— Eiékezett a számadás órája!

Fiatal felesége kérlelte, ne siessen a vesztébe. Menjenek együtt. Meneküljenek Várad felé, a török oltalmába. De Pétert nem tudta visszatartani.

könnyen olvashatók legyenek, mert ellenkező esetben megtörténhetik, — hogy a bizottság a gépjárműveket csak a vizsgálatok befejezése után, esetleg csak akkor vizsgálhatja meg, amikor már kétszeres díjat kell a vizsgálatért fizetni.

A pontosan kitöltött és kellően felszerelt jelentkezési ív a vizsga napjának kitűzése végett a debreceni rendőrkapitánysághoz sürgősen beadandó. A vizsga idejét a rendőrkapitányság írásban közli a gépjármű üzemeltetőjével. Vizsgálatok általában hetenként kétszer: pénteken és szombaton délután tartatnak.

Az új rendszámtáblák elhelyezése

Elő: a) a gépkocsin a haladás irányában a jobboldali sárhányón vagy a hűtő előtt a világító testeket összekötő rud közepén; b) oldalkocsis motorkerékpáron a haladás irányának megfelelően akár a motorkerékpáron, akár az oldalkocsin. Hátsó: a) Gépkocsin, pótkocsin, illetőleg több pótkocsis vontatása esetén az utolsó pótkocsi hátsó részén; b) oldalkocsis és oldalkocsis nélküli motorkerékpáron a motorkerékpár hátsó részén, — tehát mindig a motorkerékpáron kell elhelyezni.

Az új rendszámtáblával ellátott gépjárművek a közúti forgalomban csak szabályszerű közúti adóbélyeggel vehetnek részt, amelyet a vizsgálatra kirendelt pénzügyőri közegek 30 fillér lefizetése ellenében a helyszínen ragasztanak fel. Az adóbélyeg a gépkocsin a szélvédő-üvegnek a kormánykerékkel ellenkező oldalon levő alsó sarkában, míg a szélvédő-üveggel el nem látott gépkocsin az emeltetett előlapi felszerelendő üveglapon lesz elhelyezve, amelyet az üzemeltetőnek kell beszereznie és felszerelnie.

Motorkerékpáron az adóbélyeg elhelyezésére adóbélyegtok szolgál, — amelyet a rendőrhatalóság a rendszámtáblákkal gyidejűen ad ki. Az adóbélyegtokot üveglappal ellátott oldalá-

val a haladás irányára merőlegesen, az első kerék kettős villájának a sárhányó felett lévő elülső szárára és pedig oldalkocsis nélküli (solo) motorkerékpáron a jobb oldalra, oldalkocsis motorkerékpáron pedig az oldalkocsival ellentétes oldala felé erősíteni. Az adóbélyegtoknak a motorkerékpárra feierősítéséről a motorkerékpár valóságos és jogos üzemeltetője gondoskodik.

Ha a rendőrhatalóság a gépjárműnek, illetőleg a gépjárműnek és pótkocsinak megvizsgálása alkalmával arról győződnék meg, hogy az üzemeltető személyében beállott változást annak idején a régi és új valóságos és jogos üzemeltetője nem jelentette be, az új rendszámot és igazolólapot csak a tényleges helyzet megállapítása és a változásnak nyilvántartásba kerestülvezetése után szabad kiadni.

A gépjárművek és pótkocsik tulajdonosai vagy jogos üzemeltetői részére a személyükben és a gépjárműkerületben beállott változás bejelentésére szolgáló levelezőlapokat a gépjárműkerületi elsőfokú rendőrhatalóságok díjtalanul bocsátják az érdekeltek rendelkezésére. A levelezőlapokat az üzemeltetőnek, — saját érdekében is — ajánlott bérmentesítéssel kell postára adnia, mert a rendőrhatalóság a bérmentesítés nélkül fel-

Kardbojtok, egyensapkák

Tiszántúli Ierakata: Debrecen, Piac-u 56. (Menetjegyiroda mellett.)

Lendvay

egyenruházati cikkek gyára Budapest—Bécs.

adott vagy nem kellően bérmentesített levelezőlapokat nem fogadja el.

A tehergépjárművek és pótkocsik megjelölése

Tehergépjármű, illetőleg tehergépjármű és pótkocsik valóságos és jogos üzemeltetője köteles a nevén nyilvántartott tehergépjármű, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsikon családi- és utónevét, foglalkozását, lakó-, (telep)- helyét (utca, házszám)

jól olvashatóan tehergépjármű, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsik jobb oldalán, (jobb oldalfalán), kívül jól látható helyen felerősített táblán feltüntetni vagy a gépek jobb oldalára kívül ráfesteni.

Az előbb felsorolt adatoknak táblán feltüntetése esetén a táblának fehér alapszínűnek, 25 cm. szélesnek és 35 cm. hosszúnak kell lennie, a betűknek és számoknak pedig fekete színűeknek kell lenniük.

Tizenkét tiszántúli cserkész lesz a Jamboree renülő táborában

A debreceni repülő cserkészek letették az elméleti vizsgát — A Jamboree-n a magasabbfokú vizsgákra kerül sor — Vezetőjük v. Szegedi Gyula városi műszaki tanácsos

Mintegy két hónapja adtunk hírt arról, hogy Debrecenben is megindul a cserkész repülő kiképzés. A Kerület intéző bizottsága vitéz Szegedi Gyula cserkészvezető, városi műszaki tanácsost bízta meg a vezetés, illetve a szervezés munkájával. Két hónapja szorgalmas tanulásal készülnek a debreceni cserkés-

szek a repülés elméleti frészből teendő vizsgára, mely előfeltétele annak, hogy a Jamboree-n, mint a repülő altábor tagjai vehessenek részt. Az elméleti előadásokra 54 cserkész jelentkezett, akik a Világítási Vállalat Rimanóczy-csapatának már jóval előbb megalakult örsével együtt megkezdték a munkát. Az első előadást Jánossy István szövetségi előadó, repülőtesttartó, majd Mocsáry István légügyi főfelügyelő s Vass Ferenc légügyi ellenőr a repülés fizikájáról, Berényi Dénes dr. egyetemi m. tanár a meteorológiáról, Szombathy Imre gépészmérnök a gépépítésről tartott előadásával segítette v. Szegedy Gyula kis csapatának kiképzését.

A napokban fordulóponthoz ért a debreceni cserkész vitorlázó repülő munkája: sikeresen tették le 12-en az elméleti vizsgát, mire a Jamboree repülő altáborának parancsnoksága értesítette a kerületet, hogy cserkészei részére a szükséges helyeket biztosítja. A kis csoport, melynek tagjai leginkább a Világítási Vállalat és MÁV vasgyár cserkészeiből került ki, a világtábor tartama alatt az A., esetleg a magasabb képesítést jelentő B. vizsgát is leteszik a gyakorlati repülésből. Az eddig felmutatott eredmény is azt tanúsítja, hogy mennyi eredményt elérhet érni odaadó cserkész munkával.

— A Tiszántúli Cserkész Jamboree-száma a napokban megjelenik izéles, új köntösben és gazdag tartalommal. A bevezető cikket Török Tibor ker. ügyvezető alelnök írta Utravaló a Jamboree-ra címen. Kar. János kegyesrendi háziönök-igazgató cikkében: Kié a jövő? a pedagógus szól a cserkészlet nemzeti szempontból való jelentőségéről. — Ember Ernő öregcserkészetről írott cikke az öregcserkészek speciális feladatairól beszél, Farkas László Ferenc a cserkészrendőrök munkájáról ír, Borsiczky Sándor Jamboree rendőrpáncsnoknak külön érdekessége a lapnak, Ratkóczy Tibor piarista cserkész Bécsben kapott interjúja az osztrák cserkészvezetőtől. A lap a cserkészszóltban és minden trafikban elegendő példányszámban kapható.

Olcsóbban fürdik a Margit fürdőben,

mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fillér, Szalonkádfürdő 70 fillér.

Gyermekjegy 30 fillér.

A villamos kalauzoknál oda- és visszautazásra jogosító jegy 80 fillérért kapható.

Kiszolgálás 10 fillér.

Tvukszemvágas 20 fillér. Massage 20 fillér.

Takaró uram egyedül maradt a leányával. Azaz hogy dehogyan egyedül, hiszen ott mosogott már a pirosarcu kis Simon Bálint az anyja ölében.

Ott, künn az utcán, peregték a dobok, döngött a gyalogság lépése, majd nehéz ágyukat vontattak ökrökkel a város végére a tüzérek.

Simon Péterné szomorú szívvel nézte magához gyermekét.

Leszállt az este. Apa és leánya együtt imádkoztak és zsoitárokat énekeltek a kis Bálint bölcsője mellett.

A város szélén eldördült az ágyú. Kívülről egyre közelebb ér a csatazaj. A sötét utcán menekülő kurucok futnak déli felé. Véres, összevert katona támolyog be Takaró uram kapuján. Úgy esik be a szobába. Az asszony felsikolt:

— Péter! Én jó uram!

Simon Pétert megkötözve viszik a hajduk szállására. Börtönbe zárják, kinnözik, vallatják. Odakerül Takaró uram is kis családjával, anyával, gyermekkel. A nagy törvényszobában császári katonák között törvényt ül a hadbíró. Mellette a hajduk kapitánya, aki magának követeli az elítélést.

— Fejvesztés! — így mondja ki az ítélletet a hadbíró s már viszik a meg-

láncolt hajduhadnagyot egykori bajtársai a vesztőhely felé.

Megkondul az öreg harang. Simon Péter feje lehuil a debreceni fehér hóba.

A siralomházban Fekete Mihály kapitány kérkedő diadalérzettel áll özvegy Simon Péterné előtt:

— Hát akarsz-e engem? Ha hozzám jössz feleségül, megmented apádat és vagyonedat. A porontyod azonban nem kell.

Takaró Erzsébet felemelkedik helyéről. Atyjához lép és átöleli:

— Apám! Menjünk, siessünk Péterünk után.

Öreg Takaró Mihályt már viszik ki a város szélére. A hajdukapitány egyszerű odafordul az asszonyhoz:

— Jössze velem?

Az asszony szemei megvillantak a tömlőc homályában. Keményen, vad gyűlölettel kiáltja:

1675. december tizenötödikén Fekete Mihály kiirtotta Takaró Mihály családját.

A nemes város tanácsnoka: Fényes István, a jótollu poeta szomorúan ül az írószobájában. Belemártja a indított a kalamárisba és odairja a papiros fehér lapjára a címet: Debreceni romlás. Azután fájdalmasan ömlik a szó, peregnék a verssorok, hogy

egy nemes város pusztulásáról hírt adjanak a késő utódoknak:

Egyebek nem maradt,

Csak a testek-lelkek;

De még testekben is

Némelyek szenvedtek!

Egynéhányan pedig

Meg fertéztettek,

Némelyik fogságra

El is vitettek,

Némelyek, szegények

Kétségben estenek,

Ki urát siratja,

Ki az házastársát,

Ki drága jószágát,

Némelyik édes fiát,

Némelyik siratja

Hajdon leányát,

Némely csak meg nem hal,

És átkozza magát.

Nem volt ilyen romlás

Soha Debrecenben,

Török-tatár, Szejdi

Ily kegyetlenképen

Várost nem rontotta

Ily ellenségképen,

Magyarország javát

Mert evitte éppen.

A krónikásnak kihull a toll a kezéből s könnyei hullanak a gyászos levelre. Sirassátok magyarok, örökké sirassátok az öldöklő harcot, amit egymás ellen sok esztén keresztül immár megvittatok, Istenhez jó szóval így imádkoztatok: muljon el fejünk-ről a turáni átok!

Tinódi Legujabb Krónikái

Az Dákóroman Plezur Flottának Világrengető Diadala

Énekelek az repülő hártjárul,
Volakhusok dütsősége pártjárul,
Dátziában az utolsó kártjárul:
Rumunyoknak kolosvári stártjárul.

Husz pilóták az magasba lantoltak,
Közfigyelmet magok eránt hangoltak,
Kis hijja, hogy mindet el nem hantoltak:
Tizenheten hiba miatt landoltak.

Keringeltek, kalimpáltak, himbáltak,
Jobbra-balra szédelegtek, hintáltak,
Brassó felett mind lefele tendáltak,
Röhögtek is, kik a földön lent álltak.

Ikarescu megütötte bordáját,
Daedalescu elérte az por táját,
Bleriotul tanyaszomszéd portáját,
Vacarescu tapogatta fertályát.

Brassov után egy se maradt szépeknek,
Háresz azér tartja magát épeknek,
Ploestinél szárnya törött gépeknek:
Hire legyen dákóroman népeknek!...

LISZTIUS.

Mi érdekelte hatvan évvel ezelőtt a debreceni ujság-olvasókat

Apróságok, szemelvények egy régi debreceni napilap hasábjairól

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Ma, a huszadik század modern és fejlett ujságtechnikájának korában kissé mosolygó arccal olvassuk végig a régi, több, mint félszázados ujságok hasábjait. Ma robbanás, vér, gyilkosság és sorozatos panamák korbácsolják fel az olvasók idegeit, míg régen, a boldog békevilágban elegendő volt egy-egy parlamenti vita, hogy barát a barátal, testvér a testvérral engesztelhetetlen haragra gerjedjen. Ha pedig történt egy gyilkosság, az elegendő volt arra, hogy fekorbácsolja az egész ország lakosságának idegzetét. Hogy milyen nagy különbség van a mai és a hatvan év előtti ujságírásban s hogy akkoriban milyen furcsa apróságok érdekelték az embereket, arra nézve jellemző adatokat szolgáltatnak a régi „Debrecen” című politikai napilap 1869. évfolyamának hasábjai, amelyekből érdekes néhány szemelvényt a hatvanegy évvel későbbi Debreceni Ujság—Hajdúföld hasábjaira iktatni.

A „hivatalvágy” és III. Napoleon esete

Akik azt állítják ma, hogy a boldog békeidőkben gondtalanul élhetett az ember, nagyon csalódnak. A fentebb idézett nap maga írja 1869. októberében, hogy már akkor is voltak

való, hogy hatvan évvel ezelőtt sem voltak túlsúlyban az álások az állásnéküli diplomás emberek létszámaival szemben.

A hatvan évvel ezelőtti debreceni lap, amelyben csak a legkritikább esetben jelentek meg féloldalas közlemények egy-egy eseményről, III. Napoleon vád alá helyezésének valósággal hasábjokat ad. Ugyanekkor a lövészegylet zárlövészetének szintén hasábjokat szentel, míg a hazai napi politika csupán a vezércikkben nyer néhány szerény sort.

Színház és kritika

A színház közönsége hatvan évvel ezelőtt egészen más izlésű volt, mint a mostani. Akkor még volt lelkes közönsége a „Nabukodonozoroknak” a szereplők „hamis” hangja ellenére is és valósággal lázba ejtette a magyar s így a debreceni közönséget is a lapnak a következő kis híre: „Ifju Dumás Sándor néhány nap alatt Pestre érkezik. Párisi tudósítások szerint néhány napig fog itt időzni. A kísérőben levők ezután Suezig fogják elkísérni blazirt bálványukat...”

1869. októberében adták elő Gounod „Faust”-ját Debrecenben. A színházat megtöltötte a közönség. Ekkor még Blaháné is Debrecenben volt. — Hogy milyen volt az akkori színházi előadások kritikája, arra nézve legjellemzőbb néhány sort a „Faust” kritikájáról szösz szerint közölni:

„Csütörtökön, október 21-én adattott „Faust”, Gounod 5 felvonásos tüneményes operája. A színház meglehetősen megtelt, minek oka leginkább abban keresendő, hogy Margaretha szerepét ezuttal a mellhártyagyulladásban beteg fekvő Huber N. Ida helyett Miskovics Irma énekelte. — Szükség törvényt ront. Ezzel ugyan nem akarunk egészen pálcát törni a t. k. a. ének és játéka felett, de azt az igazsághoz híven kimondjuk, hogy a szerephez igen gyenge, mert élénkelni énekelte ő azt végig végig, de úgy, hogy annak szépségei mintegy el lettek burkolva a közönség előtt, a legszebb helyek tönkre estek silányítva s ez mondhatjuk, a többi szereplőre is lehangelően hatott, mert Faustot ilyen rosszul előadva, mint most, soha sem halottuk. Philippovics Mefistó felesét ismerjük, valamint Blaháné is Szibill szerepében, ez utóbbi, mint mindig, kitűnően énekel és tetszett. Ércziné fura kis Már-

tha volt. A karok és zenekar is meglehetősen működtek. A pórtánc sikerült”.

Debreceni hetivásár hatvan évvel ezelőtt

A mai kereskedők és különösen a kofák figyelmébe ajánljuk azokat az árakat, amelyeket 1869 októberében kértek a kofák a vásárló közönségtől. „A kenyér drága volt, de a zöldség olcsó. Egy köből tengeri 4 forint 20 krajcár, 100 zeller 1 forint, 1 petrezselyem 4—5 krajcár, sárgarépa 3 krajcár, egy véka gesztenye 2,70—2,80 forint, egy puttony hegyi szőrő 2 forint 60 krajcár, másfél véka alma 3 forint 40 krajcár, 4 darab tojsá 10 krajcár. Az időjárás különben hűs, borongós, reggel kevés eső is volt”.

Egy hatvan éves törvénytudósítás

Ma, az idegéletet élő emberek korában a napilapok bűnügyi rovata igen nagy olvasottságnak örvend. A törvénytudósítói vagy rendőrségi tudósítói hasábjakon számol be egy-egy betörésről. Hatvan évvel ezelőtt a lapolvasók könnyen elsubantak egy ilyen cikk mellett. Akkor nem is volt az ilyenek külön rovata, hanem például „Röppentyű” cím alatt közölték az érdekesebb eseteket. Egy ilyen törvénytudósítói tárgyalásnak érdekes és az akkori időkre jellemző leírása a következő:

„A pestvárosi törvénytudósítói kihallgatták a híres Gallmayer kisasszonyt, aki Hymen rózsalánca után sóhajtozván, megígérte valami Korn nevű színésznek, hogy ha az ő papueskormánya alá hajtja a fejét, a házasság napján 600 forint móríngot ad s évenként 120 forint évdijra kötelezi magát. A bánatpénz 4000 forintban volt kölcsönösen megállapítva. Gallmayer kisasszony azonban mást gondolt és főmenté lovagját kötelezettségétől. — De a kevésbé gyengéd mátká ama áldoztér, hogy forró szerelme tárgyáról le kell mondania, gyógygyír gyanánt sebzett szívére a 4000 forint bánatpénzt követelte. Gallmayer kisasszony effelől tudni sem akarván, a dologból perpatvar lett s a törvénytudósítói az ügyet Gallmayer kisasszony javára döntötte el. Vajjon ki volt hát itt a bűnös?”

Hasábjokon át lehetne még folytatni a régi, hatvan év előtti Debrecen furcsaságairól és érdekességeiről szóló beszámolót. De egy esakorban ennyi is elég. Ma már más a város, mások az emberek és — sajnos — más az élet is. M amár senkit sem érdekelnek a Gallmayer kisasszonyok házassági tervei, s m az, hogy egy francia író a fővárosban átulazik. Mi most a mának élünk és egész idegrendszerünkkel, fantáziánkval próbáljuk elképzelni a holnapot, amelyetől valami jobbat, szebbet várunk, mint a tegnapi volt... (—)

Nyaraló előfizetőinkhez:

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve, kiadóhivatalunknak megküldeni. (Kossuth utca 3. fsz.) vagy pedig a címet a 21—41. telefonszámmal közölni.

Kérem a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLDET, melyet eddig

címre kézbesítettek, hó -tól hó ig a következő címre küldeni:

Név:

Uj cím:

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.
Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.

Négy éve állástalan a királyok muzsikusa

Beszélgés Ruha Elemér cigányprimással, aki egykor a walesi herceget, svéd és dán királyokat szórakoztatta játékaival s most Debrecenben várja a boldogabb jövőt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az utca végén már oltogatják a lámpákat. Tizenegy óra lehet. Álmos szél hordja az esti viola szagát. A Zsurovits-vendéglő irányából, mint édesbús emlék, egy öreg hegedű muzsikálgat az ének. Csodálatos a hangja. Szebben, forróbban Banda Marci sem játszott. A nótá lelke szól belőle. Ugy, ahogyan a magyar szeretet éri.

„Vihar a levelet ide-oda fujja,
„Szegény katonának forgandó
a sorsa.
„Ma még piros élet, holnap
fehér álom:
„Ne sajnáld a esőkodat,
gyönyörű virágom!”

Beliebb lépek. A kedves kis vendéglőben uri társaság szórakozik. A békebeli kor stílusa szerint. Kvarterkálnak a cigánymuzsika mellett. Egy öreg primás a középső fasztalnál húzza. Odébb, a nádszéken, egymaga ül a „banda”. Fiatalember, — most ő a kísérő zenekar. Terces is, kontrás is. Amint a szükséglet kívánja.

Un chef d'orchestre hongrois

Már negyedórája játszik a primás. Markáns arca a jellemző színek vonásaira emlékeztet. Elegáns tartása, könnyed mozdulatai vannak. Amikor abbahagyja a nótát, az egyik ur borral kínálja meg.

— *Merci, Monsieur! A votre santé!*...

— Mi ez, hát maga még franciái is beszél?

— *Igen, uram, így szoktam meg a multban!* — s egy néviegvet nyújt át a vendégeknek. Engem is megtisztel eggyel.

ELEMÉR RUHA
chef d'orchestre hongrois

nyeit, amelyekben Debrecenről em-
Ez van a vizitkártyára írva. A primás azután hozzátesszi:

— Tizenöt évig játszottam Franciaországban...

Hogy mulatott a walesi herceg

Leültetem az asztalhoz. Halkan, finoman beszél. Még gyerekeMBER volt, amikor Balázs Kálmánnal együtt a pesti kávéházakban muzsikált. Pár év múltán az EMKE-kávéház cigánya, Bogdán Bertus hívta meg másodprimásnak. 1898-ban önálló zenekart alapított és Párisba szerződött le a „Chateau de Madrid”-ba, amely még ma is népszerű helye a Bois de Boulogne-nak.

— Hej, kérem, csuda hely volt az! Uralkodók is elszórakoztak ottan. 1903-ban történt, hogy az egyik tavaszi éjszakán hajnalig muzsikáltam a walesi hercegnek. Ő lett a későbbi Eduard király... Bécsi waltzeket és magyar nótákat kedvelt. A „Csak egy kislány”-t háromszor,

négyszer is elhuzatta. Gavallér ember volt. Száz francot adott egy muzsikálásért. Pedig sokszor eljött a „Madrid”-ba, természetesen inkognitóban. Pezsgőt ivott és finom halakat evett. Amikor mulatott, olyan közvetlenül és polgárisan viselkedett, hogy meg se látszott rajta a király. Pedig akkor már közeledett az idő, hogy trónra jusson s a világ harmadrészeinek koronás királva legyen.

Királyi vendégek

Ruha Elemér nem hagyja abba az angol királynál. *Grand-duc Wladimirról*, az orosz cár nagybácsijáról beszél, aki a századforduló esztendeiben sokszor muzsikáltatott magának. Ruha akkor a „Restaurant Maxim”-ban játszott.

— Az volt kérem a gavallér ember. Ha nótát huzatott, két d'orral fizetett érte... De muzsikáltam én koronás királyoknak is. A nagy, magas svéd király egyszer a dán király társaságában, máskor meg egyedül szórakozott a „Chateau de Madrid”-ban. Olyan szépen, mint ő, csak a magyar főurak mulatnak.

A királyok primása gondolkozik egy kicsit, azután újra megszólal:

— Persze, ezek a nagyurak mindig inkognitóban jöttek. Szmokingosan, ahogyan Párisban szokták. A tulajdonos előre közölte velünk, hogy ilyenkor „Grand Seigneur”-nek kell nevezni őket.

Montecarloi esték

Fényképeket vesz elő. Két-három csoportkép Ruha Elemér zenekaráról. Komplet bandával játszott. Mindnyájan buzavirágkék selyem-atillát viseltek.

— Ez volt az uniformisunk. Így muzsikáltunk Montecarlóban is. A téli főszezon idején ez volt a megszokott állomásunk. Jaj, de csodaszép hely az. Én a „Café de Paris”-ban játszottam. Sokszor huztam ott magyr uraknak... Csak egy magyar volt, aki nem ért rá lumpolni. Tudniillik a Just képviselő ur. Akivel az a nagyveszt történt...

— Miféle nagyveszt?

— Hát, tetszik tudni, akkoriban a híres Bunkó-testvércsellel játszottam. Mindig figyeltük, ki mennyit nyervezt, mert ettől függött az üzlet. Pontos dátumra nem emlékszem, de 1905 telén vagy tavaszán történhetett, hogy ez a Just nevű 48-as vezér egymillió francot nyert egy éjszaka. Először a ruletten három asztalt teljesen kiürített, majd bakkozni kezdett és reggelre megvolt az egymillió.

Páristól Kazánig

Ruha Elemér bolyongásai ezzel még nem értek véget. Tizenöt évig működött Franciaországban. A háborus hírekre hazajött s önként beállott katonának. Mint a budapesti

1-es honvédek tizedese frontszolgálatot teljesített és orosz fogságba került. Hosszu évekig lakott a kazáni fogolytáborban. Egyszer-egyszer ott is hegedülgetett társainak. Azután megszökött. Hazajött Magyarországra s a leszerelés után Debrecenben családot alapított.

Sajnos, a forradalom s az oláh megszállás magyar muzsikánkra is katasztrófális csapást mért. Nem volt kereset. Nem kellett a nóták. Ruha Elemér is hóna alá vette a hegedűt s elindult — Hollandiába.

Nyolc év a Restaurant Fallaarban

Először Hágában muzsikált, azután Amsterdamban a „Restaurant Fallaar”-hoz szerződött. Három szezonban a „Bergen am See”-i étterem cigányprimása volt. Itt is akadt egy királyi vendég. A nevét már elfelejtette, csak annyit tud róla, hogy iptársa a belga királynak s egyik igénylője a francia trónnak.

1929-ben hazaköltözött Debrecenbe. Már negyedik éve állástalan.

Csak itt-ott akad egy kis alkalmi munka. Két-három muzsikos összeverődik. Ő élére áll a zenekarnak s a Zsurovits-vendéglőben, ahová a környékbeli urak is ellátogatnak, a betevő falatot megkeresik.

Mlért nincs munka?

Éjjelre jár. Az öreg hegedű újra megzólal Ruha Elemér kezében. Százéves nótákat játszik... Ha jó világ volna, ma pesti kávéházak és külföldi restaurantok versenyeznének érte. Így azonban az alkalmi rendelések is megfelelnek a célnak.

Amikor távozik, odasugja a füllembe:

— Ne rólam, hanem a cigánymuzsikusok sorsáról tessék valamit írni!

— Rendben van! Megírom majd, hogy azért nincs munka, mert dzseszbend üvölt és rádió szórja az esti zenét. Így van ez, ugye?

— *C'est juste, monsieur!* — mondja az öreg és tovább húzza a nótát.

(NEO-NÁCI.)

A villamosvezető ébersége és lélekjelenléte háritott el egy katasztrófát a Baross-utcánál

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Könnyen végzetessé válható eset történt szombaton a reggeli órákban a Baross utcánál ott, ahol a park mellett be kell fordulni a Szent Anna utcába. Vitéz Molnár Imre gazdálkodó, Diófa utca 31. szám alatti lakos egylovas szekerevel éppen kifordult a Baross utcából s a park bokrai miatt nem vette észre a közeledő Kossuth utcai villamost, amely állandóan csengetett az előírás szerint. A csengetést azonban Molnár a szekér zörgésétől nem hallotta s így nyugodtan fordult a sinek felé, hogy azokon keresztül

hajtson. A lovakat csak pár centiméter választotta el a sinektől, amikor kibukkant a villamos. A járóelők rémületére, lélekzet-visszafojtva várták az elkerülhetetlennek látszó katasztrófát, azonban a villamosvezető, Beck Ede nem vesztette el a lélekjelenlétét és a legutolsó pillanatban fékezett úgy, hogy a villamos éppen abban a pillanatban állott meg, amikor közvetlenül előtte a lovak már a sinekre léptek. Így sikerült elhárítani az összeütközést, amely esetleg végzetes lett volna a szekeren ülő Molnár Imrere.

A debreceni elmeklinika sikere az amerikai ideggyógyászok washingtoni kongresszusán

Dr. Thurzó Jenő számolt be a kongresszuson a debreceni idegklinikai tudományos munkásságáról

A debreceni egyetemi klinikák világszerte elismert értékes, tudományos munkásságának újabb diadalát jelenti az a most érkezett jelentés, amely a washingtoni ideggyógyászati klinika képviseletében dr. Thurzó Jenő egyetemi magántanár vett részt, aki orvosi szakkörökben felkutatást keltő, értékes tudományos előadással a kongresszuson a világ minden tájáról összegyűlt ideggyógyászok előtt nagy megbecsülést szerzett a debreceni ideggyógyászati klinikának. A washingtoni kongresszus Debrecenre érdeklő eseményeiről az alábbi tudósításunk számol be:

Nemrég tartotta meg az Amerikai Ideggyógyászati Egyesület (The American Neurological Association) Washingtonban ezidei kongresszusát. Az amerikai kontinensről és részben más világrészekről neves neurológusok az ideggyógyászat számos aktuális kérdésével foglalkoztak. A debreceni idegklinikai magántanára, dr. Thurzó Jenő, aki az ideji tanév folyamán, mint Rockefeller ösztön-

dijas folytat kutató munkásságot az Egyesült Államokban és jelenleg a baltimorei John Hopkins egyetemen működik, szintén szerepelt a kongresszus programjában. Előadásában részletesen beszámolt a demencia paralytica progressiva (terjedő hűdé-es elmezavar) modern gyógykezelése terén a debreceni idegklinikán észlelt gazdag és kimerítő tapasztalatairól. E betegség újabb és modern gyógykezelése terén éppen a legfiatalabb magyar egyetem kíváló idegklinikája, az európai hírű Benedek László professzornak és munkatársai tollából számos nagyértékű értekezéssel és munkával gazdagította a magyar, német- és francia orvosi szakirodalmat.

Dr. Thurzó Jenő beszámolója a washingtoni ideggyógyászati kongresszuson is élénk tetszést és elismerést váltott ki és így a debreceni idegklinikai irányu munkásságát már nemcsak az európa német és francia stb. szakkörök, hanem az amerikai ideggyógyászok is méltánylólag elismerik.

Hírek

1933. július 16. (Vasárnap.)
Kath.: Karm. B. A. Prot.: Valter
1933. július 17. (Hétfő.)
Kath.: Elek. Prot.: Elek.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó“ Mihalovits Jenő, Piac-utca 33. „Muraközi“ Preisler Ernő, Piac-utca 72. „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70. „Csillag“ Beke Barna, Árpád-tér 1. „Nádor“ dr. Sztankay Ábrahámszent Anna, u. 64. „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkert. „Hungária“ Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Rendőrség telefonszáma 23—45.
Mentők telefonszáma 0—4.



A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti július 15-én:

Az európai időjárás nyugaton és északon felhős és csak mérsékelt meleg. A nap folyamán zivataros esők az Alpoktól nyugatra és az Alpok országában mindmúlt voltak. Hazánkban csak az ország nyugati részén okozott eddig a hűvös levegő behatolása záporosókat. Szombaton estig Sopron 4 mm-t jelentett. A hőmérő séklet a tegnapihoz képest emelkedett. Szegeden 35 fok volt a legmagasabb értéke, de Debrecenben is elérte a 32 fokot, Sopronban 28 fok volt. Az esti hőmérséklet Debrecenben tíz órákor 26 fok volt.

Prognózis: Erős déli-délnyugati légáramlás, változóan felhős idő, helyenként záporokkal, zivatarokkal. A hőmérséklet alig fog változni, legmagasabb értéke azonban 1—2 fokkal a szombati alatt marad.

Medárd

Medárd napja mostanában egyike a legtöbbet emlegetett dátumoknak s erre az elmúlt júniusi, július-céji időjárás eléggé nyomatékot okot szolgáltatott. Medárd napjához tudvalevően az a népies mondás kapcsolódik, hogy ha ezen a napon esik az eső, az negyven napig nem is áll el. Tekintve a kérdés jelenlegi aktualitását, átnéztem a legutóbbi ötven esztendő esős júniusait, hogy vajjon ez a népies „hosszú-idejű prognózis“ az adatok szigorúan tárgyilagos megvilágításában mennyire állja meg a helyét.

Az elmúlt fél évszázadban esős júniusok voltak 1899, 1903, 1914, 1923, 1925, és 1933. Ezek az adatok mind Debrecenre vonatkoznak. A hét esztendő közül csak 1903-ban, 1914-ben, 1926-ban és 1933-években esett az eső épen 8-án. A többi három esztendőben más 8-a körüli időpontban esett. Hét eset közül tehát négyben követte a június 8-i esőzést hosszú időn át tartó, csapadékos időszak. A beválási valószínűség tehát 57 százalék. Az esős júniusok közül ilyenformán több ízben előfordult, hogy 8-án nem esett és mégis egy határozott esős időszak fejlődött ki. A Medárd-napi népies időjárás értelme azonban nem is abban van, hogy annak az esőnek pontosan 8-án kell leesnie, mert ha végignézzük a nem-esős júniusokat,

azt fogjuk találni, hogy ezek között viszont ugyancsak számosan vannak olyanok, amelyekben bár 8-án esett, a kritikus időszakban az időjárás mégis szárazjellegű maradt. 1894-től 1913-ig a nem-esős júniusok közül (17 év) hét évben volt június 8-án eső, tíz évben pedig nem. De minden egyes év egyformán száraz, vagy csak normális méretűen csapadékos időjárást hozott. A jelen esetben a Medárd-nap beválási valószínűsége 56 százalék.

A Medárd-nap tudományosan alapozott értelme abban van, hogy minden évben, kivétel nélkül, kialakul az általános légköri cirkulációnak egy oly alakja, amely az óceánról jövő áramlásoknak kedvez és így csapadékos időszak kialakulásához ad lehetőséget. A csapadékos időszak azonban nálunk csak ritka évben alakul ki. Sok esetben az Alpok vidékén, sőt a Dunántúlon is esős az időjárás, de az Alföldön már nem. Amint a lenti százalékszámok mutatják, a Medárd-napi esők alapján csak igen bizonytalanon tudunk megmondani, hogy mely esztendő júniusa lesz száraz, vagy csapadékos. Azt azonban be kell vallanunk, hogy eddig még semmi tudományos érveléssel sem tudjuk indokolni, hogy miért alakul ki egyik évben a júniusi esős időjárás s a másikban pedig nem?

Dr. Berényi Dénes,
egyetemi magántanár.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELEK

A református templomban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Soós Béla, délután 5 órákor Benke Tibor. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Farkas Pál, 11 órákor Nagy István, délután 5 órákor Lukács László, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Módis László, délután 5 órákor Bajó Mihály. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor prédikál Kiss Antal, délután 3 órákor Tóth Sándor. Ispótlai templomban délelőtt 10 órákor prédikál Halász András, délután 5 órákor Kulcsár Dezső. Homokkertben délelőtt 10 órákor prédikál Magyar Bertalan, Nyírástelenen délután 3 órákor prédikál Papp Imre. Csapókerében délelőtt 10 órákor prédikál Kulcsár Lajos th., délután 3 órákor Halász András. Sámsoni-úti iskolában d. u. 4 órákor prédikál Nagy Dezső th. Egyeken délután 3 órákor prédikál Siposs Imre, Pallagon délelőtt 10 órákor prédikál Uray Sándor. Nyuláson délelőtt 10 órákor prédikál Murányi Árpád th. Alvinczy-téren délután 4 órákor prédikál Váry László th. Kerekestelenen délután 3 órákor prédikál Kalas Ferenc. Wolaffka-telenen délután 3 órákor prédikál Kiss Antal th. Tégláskertben délután 3 órákor prédikál Melegh Dániel th.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisarend. — Csendes mise a főoltárnán, 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Fél 10 órákor nagymise, utána prédikáció. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután 6 órákor litánia.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor katona- és diákmise együtt, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság, 4 órákor vespernye. utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órákor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

Ideális kirándulóhely

a Vértessy strandfürdő, ahol a közönség uszhat, csónakázhat és bárki tetszése szerint sütheti és főzheti meg ebédjét. Meglepő olcsó árak. Mély meleg víz.

— **Beiratkozás a Gazdasági Akadémián.** A debreceni m. kir. gazdasági akadémián beiratkozásra már jelentkezni lehet. Az akadémia kitűnő konviktusában a jó élelmzés havonként 42 pengő, a lakás félvétenként 40 pengő. Jó tanulók, tisztviselők és katonatisztek fiai ösztöndíjban és egyéb kedvezményben részesülnek. Debrecenieknek ajánlatos július hó végéig jelentkezni, nehogy a korlátozott létszám miatt kimaradjanak. Aki debreceni illetőségét bizonyítvánnyal igazolja, tandíjmentességet élvez. Részletes tájékoztatót küld az akadémia igazgatósága.

x **A rádió ósének** tekinthetjük azt a zeneautomatát is, mely valamikor, — nyilvános szórakozó helyeken, pénzbedobásra egy-egy zeneszámot játszott le. Az ilyen zeneautomata 8—10 különféle zenedarab lejátszására volt berendezve és a szekrény oldalán jggyék tüntetés fel. miú darabokat választhat ki a hallgató. Természetesen, napról-napra ugyanazok a zeneszámok szerepeltek műsoron. Mennyivel kényelmesebb a mai embernek! Az ilyen zeneautomatánál mennyivel több és változatosabb szórakozást nyújt ma. — a rádió, mely az ezerféle zeneszámon felül színielőadásokkal, helyszíni közvetítésekkel és sok más műsorszámmal hangulatot, éterkedvet visz a házába. Az Orion rádió-gyás bevált 2+1 lámpás, négypólusú hangszóróval gyűbeépített 7016-os típusú Orion-rádió készüléket 86 pengő árban, tíz havi részletfizetésre bármely rádiókereskedőnél beszerezhető.

— **Déri-múzeum és a Fülléresgyors.** A Déri-múzeum ma, július 16-án, a Fülléres gyors érkezése alkalmából egész nap és pedig d. e. 9—1. és d. u. 3—6 óráig nyitva. Belépődíj egész nap 20 fillér.

— **Bágyadt, levtrt, dolgozni képtelen egyéneknek** a természetes „Ferenc József“ keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

— **Husesempézéseket fogott a rendőrszem.** Szombaton, a kora hajnali órákban a Hatvan-utca végén szolgálatot teljesítő rendőrszemnek gyanússá vált két ember, akik hatalmas tárgycsákot hordtak, amely le volt takarva. Odalépett és felhajtotta a ponyvát, amely alatt mintegy 60—80 kiló sertéshús volt. A két férfi azt állította, hogy Hajduböszörményből hozzák egy debreceni hentesnek. A rendőr előállította őket s minthogy az ilyen husszállítás tiltott dolog, megindult ellenük a kihágási eljárás. Együttal nyomoznak abban az irányban is, — hogy a hus vajjon nem volt-e lopott. A két férfi: Németh Lajos és Galaczi Márton; mind a ketten munkanélküliek.

— **Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek** a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.

— **Erős, vérbő, kövér emberek számára** a természetes „Ferenc József“ keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a **Ferenc József** viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuzban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

— **Orvosi hír.** Dr. Németh Kornél nőorvos rendelőjét Kossuth u. 42. sz. alá helyezte. Rendel. d. e. 9—11, d. u. 3—5-ig.

— **172. Erő eserkészecapat parancsnoksága** kéri a csapat tagjainak szüleit és hozzátartozóit, hogy amennyire ben a jamboree-tábort meglátogatni óhajtják, az erre a célra szolgált kedvezményes belépőjegy-utalványt 17. és 18-án, hétfőn és kedden délután 4—5-ig igényeljk a csapat otthonában (Ref. gimnázium, I. em.)

Autóban

— A múlt héten az országutnak ezen a pontján majdnem szerencsétlenség ért.

— Hogy-hogy?

— Látjátok ezt a kilométerkövet az út szélén?

— Igen.

— Nohát, én nem láttam...

— **Elítéltek egy sikkasztó szabómestert.** Szücs László debreceni szabó mester nemrégiben átvett Szegedi László egy férfi ruhára való szövetet azzal, hogy azt elkészíti Szegedinek. Szegedi hiába várta a ruhát hónapokon keresztül, végre utánjárja a dolgnak s kiderült, hogy Szücs a szövetet bizony zálogba tette. Sikkasztásért feljelentette s atörvénszék most egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A HONSSz köszönete.** A HONSSz debreceni csoportja ezúton mond hálás köszönetet Csomor Gyulának, a Meteor-mozgó megértő lelkű és nemesszívű tulajdonosának, aki a csoport tagjai és azok hozzátartozói részére mozgószínházában mindenkor, minden előadásra és bármely helyre a csoport irodája által kiszolgáltatott utalvány ellenében félárú jegyet biztosított. — Ugyancsak e helyen mond hálás köszönetet a HONSSz azért a páratlan jószívűségéért is, hogy a hadirokkantak és más hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. évi VII. tc. 27. §. 4. szakaszában előírt 40 százalékos helyett mozgószínházában ugy most, valamint már a múltban is állandóan és kizárólag — tehát 100 százalékos — csakis hadigondozottak alkalmazott és alkalmaz. — Köszönetet mond a HONSSz a Margit-fürdő rt. igazgatójának, Biró Mártonnak azon jóságáért, hogy a csoport tagjai és hozzátartozói részére igazolványaik felmutatása ellenében a szükséges fürdőkhöz mérten bizonyos mérvű — jelentékeny — kedvezményt nyújtott és biztosít. — Végül ezúton mond köszönetet a HONSSz Bárány Henrik rádió és villamossági szerelő-műszerész, Biró Árpád dívatkereskedő, Cserép Sándor látszerész, Feuermann Bernát bőrdíszműáru készítő, Kerekgyártó László kézimunka és dívatárkereskedő uraknak és a MONE kötszer és orvosi műszerüzemnek, illetve üzletvezetőjének, Vértessy Lajosnak, akik a hadigondozottak részére nemeselelkű megértéssel és nagy áldozatkészséggel vásárlásaiknál nagyobb mérvű kedvezményt biztosítottak.



Dr. Tuster Ignác ny. felsőkereskedelmi iskolai tanár temetése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap délután négy órakeremelték el dr. Tuster Ignác ny. felsőkereskedelmi iskolai tanárt, az I. számú ravatalozóból. Dr. Lindenberger János prépost, apostoli helynök végezte el a beszentelést nagy segédlettel. Akik ott voltak, szívük teljes melegével kísérték a halottat utolsó útjára. A tanári kar, amelyhez hozzátartozott Greiner Mihály igazgatóval az élén, ott volt teljes számban. A sírnál a tanárkar, volt munkatársai, a Kereskedő Társulat s volt tanítványai nevében is Fux Antal tanár búcsuztatta. Életéből azt emelte ki, ami valóban drága, igazi érték volt. Csattogó szárnyu, magasbátor ember típus volt s a nemzeti-keresztény világnézetnek nemcsak nyílt hitvallója, hanem áldozatos, buzgó, harcos katonája is. Hűséges maradt drága, fölünk elszakított bácskai föld hagyományaihoz, hazáját forrón szerette, egyházához híven ragaszkodott, a nemzeti eszme s a keresztény világszemlélet nem volt nála program-dívat, hanem rendíthetetlen meggyőződése, egész élete s becsülete. Szombatn reggel a Szt. Anna utcai temetőből áthozták fiát is a köztemetőbe s így apa és fiu egymás mellé kerültek. Az utját bejárta, a harcát megharcolta, a hitét megtartotta: Aldás legyen emlékezetén!

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, exhumálásokat: már a harc-terén elesettek hazaszállításánál szerzett tapasztalataim alapján legolcsóbban végzek.

Rövid önállóságom alatt igen sok gyászoló család teljes megerőltetésére szolgáltam.

Szerény igényem és kevés kiadásaim miatt áráim a legolcsóbbak

BARTHA FERENC
temetkezési vállalkozó
Püspöki palota.

— Agyvértdululás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők.

x Fontos az egészségére: Fürdőjön a

Margitfürdőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes, időben nincs korlátozva, mert külön női és férfi gőzszálló-lyok vannak, Leszállított árak, kedvezményes havi bérletek és fűtési-jegyek kaphatók a fürdőpénztárnál. Minden villamoskalauznál az utazásai kombinált fürdőjegyek válthatók.

— EGY TÖRTÉNELMI KÖRKÉP.
Az erdélyi lapokból olvassuk, hogy Dákórománia vezetősége, osztrák és magyar példára, történelmi körképet csináltat festőivel. A monumentális alkotás hivatva lesz az utódállam dicső elődejét gigászi méretezésben feltüntetni. Mint értesülünk, a határmenti havasokban már több medvét összefogtak, hogy a honfoglalási jelenethez valódi akt-modelleket használhassanak. A bevezető rész után széles üresfolt következik, majd premierplanban Vlad Tepest pingálják le, amint az alattvalóknak százeit dákó-karokba huzza. Természetesen Hora és Kloska: a nemzeti messiások sem maradnak hátról. Impozáns részlet lesz a Ferdinánd-hadfiak „FP” jelzésű csákótömege, amint néma demonstrációval a „Fure Fru-tye!” jelszavát hirdeti... Külön félt-körben fog a debreceni megszállás szerepelni s a „szekerek” nagy tömegére való tekintettel itt legelőbb husz vég vásznat kell beszerezni. Ezenkívül az oláhországi közpanamák is külön körképet kapnak, ha ugyan addig a festési kellékek el nem tűnnek a kódos ismeretlenség homályába... Mindenesetre nagy dologról van szó. Csak legyen elég pénz hozzá. Mert óriási méretekre van szükség. Az oláhok ugyanis többnyire nagyképek.

ANYAKÖNYVI HIBEK

Születések: Ökrös János cipészsegéd, leány Ilona. Ökrös Lajos máv. s. tiszt. fiu Lajos. Karap Béla művezető, fiu Zoltán, Kovács István napszamos, fiu István. Molnár Péter cipészsegéd, fiu Tibor. Csecsődi Antal napszamos, fiu Imre. Váradi Lajos napszamos, fiu Lajos, Varga Lajos napszamos, leány Margit.

Házasságok: Geng György cipészsegéd—Greisler Ibolya; Makranczi Imre kártyos—Stefán Erzsébet; Szabó Lajos napszamos—Györfi Eszter; Kovács Gábor cipészsegéd—S. Varga Julia; Kiss Sándor fuvaros—Vitányi Katalin; Barbócz József művezető—V. Kiss Erzsébet; Murvai Vilmos fuvaros—Tornyai Erzsébet; Dr. Balogh Béla orvos—Józan Mária; Mezei Antal üveges—Tóth Julianna; Szentpétery László magánhív.—Hindy Judit; Papp József városi számenlőr.—Sági Mária; Simon Sándor napszamos—Jablonkay Zsófia.

Eljegyzés: Dr. Udvardy László klinikai tanársegéd—Dózsa Etelka.

— Változás a Budapest—debreceni vonat közlekedésében. A magyar királyi államasutak debreceni üzemeltetősége közleményt bocsátott ki, amely szerint július 18-ától kezdődőleg továbbá intézkedésig Budapest nyugati pályaudvar és Szeged között kedd, szerda és pénteki napokon, vagyis amikor a 702. és 701. számú szegedi gyorsvonat nem közlekedik, a vonatok menetrendjében a 702. M. és 701. M. gyors motorvonat fog közlekedni az alábbi megszorításokkal: A gyors motorvonat csak II. és III. kocsiosztállyal közlekedik. A 702. M. sz. gyors motorvonat a Budapesttől csak Ceglédig utazók, a 701. M. sz. gyors motorvonat pedig a csak Cegléd-től Budapestig utazók nem vehetik igénybe. A gyors motorvonat közlekedése folytán a Szegedről kedd, szerda és pénteki napokon 19 óra 35 perckor induló 701. M. sz. vonat utasai Cegléden esatlakozás/ kapnak e napokon is a Budapest nyugatiról 19 óra 50 perckor induló s Debrecenbe éjjel 2 óra 38 perckor érkező 1720. sz. személyvonathoz.

Régi Debreczen

A fűvészkert

A debreceni kollégium híres fűvészkertjét, amely a Déri muzeum helyén állott, nem Diószeghy és Fazekas (mint az a köztudatban el van terjedve), hanem Kerekes Ferenc professzor alapította. A nagy buzgóságú tudós először feltöltés és műveltetés által alkalmassá tette a Paptava környékét, majd rávette kedvenc tanítványát, Vas Pált, hogy képeztesse ki magát kertésznek. Vas előbb Budapesten, azután pedig Bécsben és Kismartonban megszerezte a szükséges szakismereteket. Amikor hazajött, felügyelete mellett felépítették az üvegházat s hogy legyen bele mit tenni, elment Tég-lásra Beck Pálhoz. Levelekre Molnár Agostonhoz, Gesztre Tiszta Lajoshoz, Roffra Borbély György-nélhez, akik szekereken szállították be legbecesebb üvegházi növényeiket. Ezenkívül Vas Pál a város által adományozott telepen az Esterházy hercegi nagyuradalom mintájára gyümölcsészetet és faiskólát rendezett be.

A fűvészkertben és gyümölcsösben négyezernél több növény-fajtát műveltek. Fenntartásukhoz az állam évente 1525 forinttal járult hozzá.

Három hónapi fogházra ítélték, mert katonai felszereléseket lopott

A Debreceni Ujság tudósítójától. Popovics Gábor debreceni lakos ez év februárjában még az itteni tűzészertály egészségügyi csoportjánál volt beosztva, mint kezelő. Később azonban leszerelt. Popovics nem távozott üres kézzel a katonaságtól, mert amikor a leszerelés megtörtént, hamarosan kiderült, hogy nagymennyiségű zubbonyt, nadrágot és derékszíj-ját lopott az ott tartózkodása alatt sőt az orvosságokat sem vetette meg, amelyekből szintén alaposan megrakta magát. A lopott holmik tekintélyes részét megtalálták a lakásán. A debreceni királyi ügyészség a feljelentés alapján lopás büntetle címén emelt ellene vádat s a törvényszéken dr. Fülöp Károly egyesbíró most tárgyalta a bűnügyet. A tárgyaláson Popovics beismerő vallomást tett s a törvényszék három hónapi fogházbüntetésre ítélte.

— A MANSz Erzsébet Vegyeskar ma, vasárnap délután fél 3 órakeremelt tart a Nagyerdőre. Találkozás a hősök szobránál. Este szalonnasütés lesz. A Dalkör tagjait, valamint az érdeklődőket ezúton hívja meg az elnökség.

Borotvaszappanok

FRICK MŰKÖSZÖRÜS
szaküzletében Ferenc József-út 27.
(Simonffy-utca sarok.)

x HA MAJD ÖN IS RAJÓN, MIT TUD AZ „IGMANDI”, ALKALOMAD. TÁN CSAK AZT FOGJA HASZNALNI!

Közérdekű levél

Debrecen, az inváziók városa

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!
Jogosan lehet elmondani, hogy a mi Debrecenünk az inváziók városa. Volt már itt veréb-invázió a Simonffy-utcán, volt sáskajárás és patkányveszedelem. És amikor az egyik elmúlt, jött helyébe a másik. Legutóbb a cserebogarak voltak billió számra a hivatlan vendégek s amikor is halóporrá lettek, jöttek a sváb bogarak. Ezek most a Piac-utcát árasztják el förtelmes és undorító megjelenésükkel, magukkal hozva a bacillusok millióit. Este tíz óra tájban, amikor már egészen besötétedik, mindenki meggyőződhetik ennek az igazságáról. A Piac-utca 62. szám alatt kezdődik a svábbogarak korzójása, amely tart egészen a Vármegyeházáig, sőt az éjfél órákban, amikor már teljesen elcsendesedett a forgalom, még a Kossuth- és Piac-utca sarkán is látni alattomosan megbuvó svábbogarat.

A főfészek a Piac-utca 62. számú ház egyik vasajtaja, amely mögött egy péküzlet található. A rosszul záródó vasajtó és a fal közötti résekben millió és millió undok féreg lapul meg, a többi pedig elárasztja a ház egész falát. Ha bottal megpiszkálja az ember valamelyiket, akkor az egész hadsereg lélekszakadva rohán a vasajtó mögé, ahol — mint említettük — a péküzlet található. Az egészségüket és étvágyukat féltő embereknek sok gondolkodásra ad alkalmat ez a körülmény. Mert vajon egészségesnek és guszatusosnak lehet-e nevezni azokat a péksüteményeket, amelyeket százszor és százszor megmászta már a svábok?

Ha másképpen nem lehet, talán a hatóságoknak kellene közbelépni, mert mégis tarthatatlan állapot, hogy a város kellős közepét, a főutcát valóságos elárasztják a svábbogarak. Az esti sétálók már szövetkeztek is és villamos zseblámpával felszerelve, gummivégű botokkal kezdték meg az irtó hadiáratot az undok férgek ellen. Éjjel körül látni lehet, amint hárman-négyen is felfegyverkezve a svábok szárait teszik ártalmatlanokká. De jönnék helyükbe ujak. Valamit tenni kell, hogy a Piac-utca megszabaduljon végre ettől a valóságos inváziótól, mert ha nem, úgy rövidesen megérjük, hogy elárasztják egész Debrecen és megeszik előlünk a pompás jó lisztet. Mi lesz akkor majd a péksüteményeket. Mert a svábbogarak nem fizetnek a fogyasztásért, legfeljebb az életükkel... Tisztelettel; több esti sétáló.

x ÉRTESETÉS. MEGNYILT A MARGIT-STRAND, a medence vize állandóan 25—26 fokra gözzel temperálva. Olesó árak. Személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kalauznál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda, visszautazásra is jogosít. Kovács János a debreceni közönség által is jól ismert uszómester uszni tanít. Egy uszólecke 20 fillér.

Eh'nség Szovjetországban

Moszkva, július 14.

Hivatalosan jelentik, hogy a szovjetunió kormánya és a kommunista párt központi bizottsága ma a következő felhívást bocsátotta ki:

„Tekintettel a nagy inségre, a kormány és a párt elhatározta, hogy a beszállítandó gabonamennyiségek hányadát felemeli. Minden állami kollektív gabonaszövetkezet köteles az eddig 16 százalékban megállapított mennyiség helyett a termék 22 százalékát az állami gabonaraktárakba beszállítani. A szövetkezetek továbbá kötelesek az államtól kapott kölcsönvetőmagot visszaadni.”

A rendelkezés nyomtatékosan előírja, hogy minden gabonaszövetkezeti tényezőt személyében tegyenek felelőssé a rendelet pontos végrehajtásáért. A rendeletet Sztalin és Molotov írták alá.

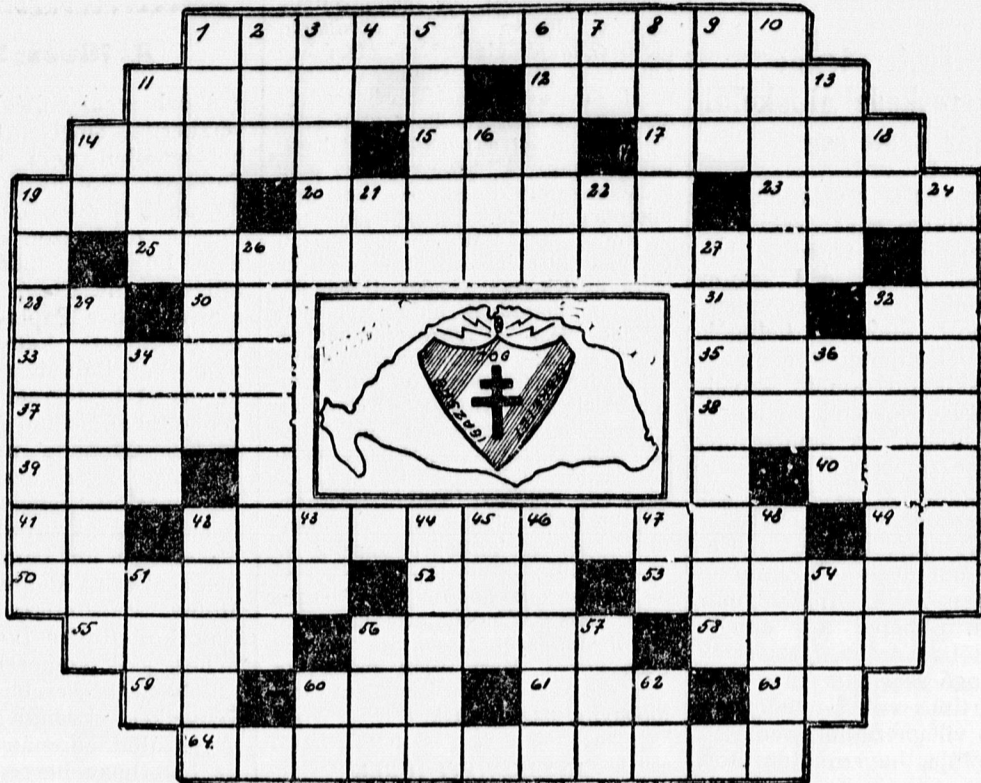
A Méliusz-cserkészek zászlóavatató ünnepéje

A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület 231. számú Méliusz-cserkészcsoportja július 16-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Csónakázótó mellett levő cserkészparkban fogadalmateltelti és őrsi zászlóavatással egybekötött kerti ünnepélyt rendez. — Beléptidő nincs. Műsor megváltása kötelező. Műsor árak: 50 fillér, 30 fillér, cserkészeknek és gyermekeknek 20 fillér. Felülfizetések a jamboree költségeire hálás köszönettel elfogad a csapat. A szünetekben a 84. számú Bethlen Kata leánycserkészcsoport és a homoktűti ref. egyházzal rész Tabitha Leányegyesület gazdag és rendkívül olcsó buffettel áll a közönség rendelkezésére. Ugy az ünnepélynél, mint a táborozásnál műsoron kívül szerepel a 992. számú Hajdu cserkészcsoport Madarász József cserkészpárancsnok vezetésével. Nem várt eső esetén a cserkészház és nagy sátor fognak nyújtani védelmet.

Az ünnepély műsora: 1. Cserkészföldöl. Éneklő csapat. 2. Prológ. Szavalya Galló István. 3. Fogadalmateltés. A fogadalmat kivézi Török Tibor, a IX. kerület ügyvezető emőke. 4. Szavalyat. Előadja a csapat 70 tagú szavalyókórusa. 5. Az új őrsi zászló megáldása és átadása. A zászlót megáldja Madarász József hajdubudhízi hitoktató lelkész, cserkészpárancsnok. A zászlót átadja Takács Eszter úrnő, a zászló készítője. 6. Alkalmi dal. Éneklő csapat. 7. A gödöllői jamboree-ről előadást tart Török Tibor, a IX. cserkészkörület ügyvezető emőke. 8. Cserkészdalok. Éneklő csapat. 9. A longuevui csonka kereszt. Szindarab egy felvonásban. — Irta Koszter atya. Szereplők: Szekeres Mihály, Kovács Károly, Baranyi Sándor, Pócsi József, Földessy Lajos, Basiszta Jenő, Mártonffy Béla, Brojnás Miklós, Molnár Béla, Csiba Antal, Vida Sándor. 10. Szavalyat. Előadja Csiba Antal. 11. A delejes szokás. Cserkésztrefa 1 felvonásban. Irta: Fábrián Gyula. Szereplők: Pauló Ferenc, Vámos László, Horváth Tihomér, Este 8 órától ünnepélyes táborozás, külön műsorszámokkal. Táborozás megnyitót mond Huszka Mihály cs. tisz. cserkészpárancsnok. A táborozást vezeti Basiszta Albert, a csapat parancsnoka.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld 97. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.



Meghatározások

Vizszints sorok:

1. Hősök. 11. Sporteszköz. 12. tartoznak. 14. Kefegyáros volt. 15. Német tanács. 17. Tállosok. 19. fizetne, ha volna miből. 20. Nyáron árulnak ilyen pálinkát. 23. Köln betűi keverve. 25. Atya-Fiu.Szenilélek. 28. Te és én. 30. Hamis. 31. Ottó egyik fele. 32. ...libéh. 33. Idegen női név. 35. Ujságban szerepel. 37. Női kelme. 38. Egyedül. 39. Helyhatározó. 40. Szegecs. 41. Képző. 42. Csirkefogó fokai szerint. 49. fordított ék. 50. Had-sereg — de nem magyarul. 52. Össze-

tör. 53. Egyiptomban láthatók névelővel. 55. Ház része. 56. „Berber, híres táncosnő. 58. tréfaíró á.neve — ford. 59. Rag. 60. Fáradni. 61. Pont. 63. okozat. 64. Tákolt lakházak.

Függőleges sorok:

1. Pálinka. 2. lakat. 3. ne minnen. 4. MK. 5. Amerikai basátunk. 6. Magyarország pusztítója. 7. Spiritisza fogalom. 8. 2 szó — I. fűszer. II. verskellék. 9. fordított szerszám. 10. Hátart szab. 11. Német tőkés — hibásan. 13. Az üres színház. 14. SD. 16. a 6.

függ. közepe. 18. építési anyag. 19. Sziműben szerepel. 21. Részv. társaság. 22. Ugy — németül. 24. Iratrendező. 26. hozzá jutható. 27. Minden 2-ik nyer. 29. erre felé jön. 32. Pál urfi így írja aia menyasszonyához irt levelét. 34. ige — folyó. 36. Huz. 42. Kis folyó. 43. Rag. 44. azon a napon. 45. Hiu — keverve. 46. Időhatározói kötőszó. 47. itt — németül. 48. Cuba. rum — Jamaikai rum. 51. Nem fél. 54. Lyuk. 56. Női biztatás. 57. Idegen művészet. 60. Idegen névelő. 62. ket-tős mássalhangzó.

Az Iparos tanonciskolában fogják elszállásolni a Debrecenbe érkező külföldi cserkészeket

Makkay püspök vezetésével negyven erdélyi cserkész is meglátogatja Debrecent

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni cserkészkerület vezetősége a cserkész világtáborozás közeledtével állandó permanenciában van, hogy egyrészt a gödöllői ut nagyszabású előkészületeit befejezze, másrészt gondoskodjon a Debrecenbe érkező közel ezer főnyi külföldi cserkész fogadtatásáról és elhelyezéséről. A külföldi cserkészek augusztus negyedikén és 9-én két nagy csoportban érkeznek Debrecenbe, s fogadtatásukra már minden előkészület megtörtént.

Most történt meg a végleges döntés az ezer főnyi külföldi cserkész elszállásolásáról is. A cserkészszövetség a várostól kérte az elhelyezés megfelelő biztosítását s a polgármester szombaton értesítette a Cserkészszövetséget, hogy a külföldi cserkészek elszállásolására rendelkezésre bocsátja az Iparos tanonciskola hatalmas terméit, amelyek a két csoportban érkező több száz főnyi cserkész

elhelyezésére a legalkalmasabbak lesznek.

Ugyancsak a Cserkészszövetség kérésére hozzájárult a polgármester ahhoz, hogy a gödöllői jamboreen építendő debreceni cserkészház számára a Déri muzeumból kikölcsönözzék a jellegzetes debreceni néprajzi felszereléseket. Ezek a Déri muzeumból használatra átengedett tárgyak a debreceni cserkészház díszítésének speciális debreceni ipar és népművészet jellegzetességét fogják ki-domborítani.

Szombaton kapott értesítést a debreceni cserkészkerület vezetősége arról, hogy Makkay Sándor erdélyi református püspök vezetésével negyven főnyi cserkész a világtáborozásra utaztatásban, Debrecenben is el fog tölteni pár napot. Az erdélyiek fogadtatására szintén megteszik a szükséges előkészületeket.

**LAPUNKAT TÁMOGATJA.
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL**

Haszonbérbeadási hirdetés.

A város tulajdonát képező ingatlanok nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni.

1. A Kadarec csárda és ahoz tartozó azaz 56 k. hold ingatlan, amely Róth Sándor haszonbérletében állott, 1933. október 1-től számított három évre.

2. A Kadarec csárdához tartozó 175 kat. hold 575 négyszögöl területű az az ingatlan, amely eddig Kertész László és társai haszonbérletében állott, szintén 1933. október 1-től számított három évre.

3. A Kövesdy-féle 363 hold 1130 négyszögöl területű alapítványi ingatlan 1933. évi október 1-től három évre.

4. Az egyetkerti volt kertészegyleti (a Csónakázótó mellett) cca 24 hold 168 négyszögöl területű házas ingatlan 1933. évi október 1-től számított három évre.

5. Az epreskerti csárda és hozzátartozó 1 hold 499 négyszögöl 1934. évi január 1-től számított egy évre. Az árverés a felsorolt ingatlanok haszonbérbeadására folyó évi július hó 18-án, kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében fog megtartani.

A részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városháza, félemelet 14. sz. szoba) megtekinthetők. Debrecen, 1933. évi július hó 15. Polgármester.



A budapesti rádió vasárnapi műsora:

9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó templomból. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deákterti templomból. Utána: időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. — Majd: Az Operaház tagaiból alakult zenekar hangversenye. 2: Gramofon. 3: A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. „Az új tejrendeletről”. 3.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 4.50: Helyszíni közvetítés a gödöllői cserkész táborból. 5.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 6.40: Ebeszélés. 7.10: Cigányzene. 8.15: „Nyaralás”. Tarka rejtvényest. Utána 10.15: Időjelzés, hírek, sport- és ügetőversenyeredmények. Majd: Lantos Jenő jazz zenekara a Royal-étteremből Vajda Sándor énekszámával.

A budapesti rádió hétfői műsora:

6.45: Torna. Utána: Gramofon. 9.45: Hírek. 10: 1. Világhírű asszonyok: Lágerlőfő Zelma. 2. Az utazás illemtana. (Fetolvasás.) Közben: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Győző Amália és Lux József énekel, zongorán kísér: Polgár Tibor. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Cigányzenekar. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyámhírek, piaci árak. 3.30: A rádió diákkörletára. „Pázmány egyeteme”. 4: Beküldött állásajánlatok közlése. 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. hírek. 5: „Kirákat”. Urbányi János dr. előadása. 5.30: Gramofon. 6.10: „A földgolyó a titánok tenyerén”. Csörös Zoltán előadása. 6.45: H. Békefi István és Szilágyi László operettszerzői estje. Előadja Rökk Marika, Mocsányi László és Lakos Tibor. 7.50: Terményfőzsdéi árak. 8: Szilárd János vídém csevegése. „Nyaralunk, nyaralunk”. 8.35: Magyar vonósnegyes. A vonósnegyes tagjai: Melles Béla, Banda Márton, Guli István, Hüttér Pál. 9.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Cigányzene. 11: A Magyar Cserkészszövetség megbízásából Simon Pietro Impastari — Zilahy Endre olasznyelvű előadása. (Szülők meghívása a jamboreera.) 11.15: „Filmvilág a mikrofon előtt”. Konferál: Lakner Artur.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben megkeresésére közhírré teszem, hogy f. év július hó 19-ik napján (szerdán) délután fél négy órakor hivatalos helyiségemben (Pücutca 44.) közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 95 drb. Hajdumegyei Takarékpénztár részvény 1000 pengő kikiáltási árban, de szükség esetén azon alul is, a vételi és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében, a Kt. 306. §-a alapján a legelőbbi ígérőnek el fog adni. Debrecen, 1933. évi július hó 15. Vitéz dr. László Béla sk. dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnk a debreceni kir. közjegyzői kamara 495/1927. számú rendvényével kirendelt helyettese. P. H.

TESTÉDZÉS

A debreceni tornászokat meghívták az olasz bajnoki versenyekre

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az Olasz Tornászövetség szeptember 8—10-én rendezti a nemzeti bajnokságokat Varese-ben, a Milano feletti hegyvidék egyik leggyönyörűbb fekvésű városában. E nagy nemzeti ünnep programjába nemzetközi számokat is iktatott a rendezőség, mely számokra a Magyar Országos Torna Szövetséget és az általa kijelölt csapatokat is meghívta. A Motesz. az egyéni számokra a válogatott keret tagjait, közte a legkiválóbb debreceni tornászt, Tóth Lajost (DTE) nevezte, míg a csapatversenyekre egy budapesti válogatott 12 főnyi csapatot nevezett és benevezte, illetve meghívta a vidék legkiválóbb tornászgyűjtését a DTE vezetése alatt álló Debrecen szab. kir. város reprezentáns tornász bajnoki csapatát, mely 10 fő összeállításban készül Schmidt Gyula testnevelési tanár vezetése alatt a kiténtető meghívás teljesítésére.

Jól esőleg szolgálhat Debrecen közönségének tudomásul az a tény, hogy a Motesz. választása Debrecen szab. kir. város reprezentáns tornászbajnoki csapatára esett, minden más csapattal szemben. A csapatot Zöld József h. polgármester, a DTE elnökségi tagja fogja elkísérni.

Kerékpárverseny és footballmérkőzés a Diószegi-úti sporttelepen.

A Debreceni Vasutas Sport Club ma vasárnap délután fél 4 órai kezdettel országos kerékpár pályaversenyt rendez. a következő számokkal: 3x2 közös főverseny, 3x2 közös kezdők versenye, 10 közös ifjúsági tempó verseny és 30 közös páros verseny. A versenyen részt vesznek: Budapest, Szeged, Miskolc, Nyíregyháza, Szolnok és Debrecen legjobb versenyzői.

Kerékpárverseny előtt 2 órai kezdettel a Villanygyár és Textilgyár football csapatai mérkőznek. Fülleres helyárak. Fedett tribün.

HAJDUFÖLD

KÖZGAZDASÁGA

Tizennégy vaggon exportképes buzavetőmagot bocsát a kormány a debreceni gazdák rendelkezésére

Kedvezményes buzavetőmag beszerzés

A Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a város gazdaközönségének figyelmét a földművelésügyi miniszter egységes típusú, jó minőségű és exportképes buza előállítására irányuló akciójára, melynek keretében a vidéken jól bevált kiváló minőségű búzák vetőmagja kerül kiosztásra az úgynevezett „szaporító gazdaságokból”. A vetőmagra igényt tartó gazdák lehetőleg a hozzájuk legközelebb eső szaporító gazdaságból kapják a buzavetőmagot s azt tengeren is szállíthatják. Debrecenben és közvetlen környékén 14 vaggon buza vetőmag áll rendelkezésre, ha azonban ez a mennyiség nem lenne elegendő, úgy a közeli megyékből történne az igénylések kiegészítése.

A vetőmag ára a 80 kilogrammos tiszavidéki buza középára és a boletta. A szaporító gazdaságok járó felárat és vasúti fuvarköltséget a növénytermelési hivatal viseli. Nagyobb gazdaságoktól, melyek legább ötven mázsa vetőmagot igényelnek a jövő évi utántermést az akció céljára át fogják venni budapesti főzsdéi ár és 10 százalékos felárral. Ezek lesznek az újabb szaporító gazdaságok. Kisebb gazdaságok együtt adják be igényléseiket. A buzatermelési akcióban va-

ló részvétel melegen ajánlja a Debreceni Gazdasági Egyesület a gazdaközönség figyelmébe, nemcsak azért, mivel a fajtaszaporításra vállalkozó gazdaságok a szokásosnál jóval kedvezőbb árat érnek el, hanem azért is, mivel a város gazdaközönségének egyetemes érdeke, hogy a sokféle keverék buza helyett kevés számú, de jól bevált bőtermő és jóminőségű buza-fajtát termeljenek, amelynek értékesítése is sokkal jobb kilátásokkal bízik.

Az akcióra vonatkozóan részletes felvilágosítást nyújt a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatala, ugyancsak az akcióba való jelentkezés is elintézhető.

Terményfőzsdé

A terményfőzsdén szombaton eleinte minimális volt a vételkedv, de később javult a határidőbuza iránzata, mert az osztrák beviteli vámot egyelőre nem emelik.

A határidőrozs árfolyama alig változott, az augusztusi tengeri körülbelül 20 fillérrel olcsóbbodott arra a hírre, hogy Csehszlovákia emeli a tengeri-beviteli vámot.

A készárúvásáron az ó-buza ára 10 fillérrel olcsóbb volt, az új buza ára változatlan maradt. A takarmánycikk 10 fillérrel olcsóbbodtak. A liszt ára nem változott.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 11.85—12.50, ftiszai 11.45—11.70, jász. 11.55—11.80.

Határidőüzlet: Buza: október 11.50—51, március 12.71—73. Rozs: október 7.70—72, március 8.71—75, Tengeri: július 8.35—37, augusztus 8.40—42, május 8.87—90.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 12.10—12.80, 78 kg 12.35—13.00, 79 kg 12.60—13.25, 80 kg 12.70—13.35, ftiszai 77 kg 11.60—11.85, 78 kg 11.75—12.05, 79 kg 11.95—12.15, 80 kg 12.10—2.35, jászai 77 kg 11.70—11.95, 78 kg 11.85—12.15, 79 kg 12.05—12.25, 80 kg 12.20—12.45. — Rozs: pestv. 6.30—6.40, egyéb rozs 6.30—6.40, tak. árpa I. 7.60—7.90, tak. árpa II. 7.35—7.55.

Debreceni termény- és takarmány-piaci árak:

Buza 1200—1100, rozs 750—700 és boletta, árpa 800—750, zab 650—600, tengeri ó 680—650—640, lucerna 310—300—290—250, széna 300—260—200, alomszalma 180—160, rozsszalma 200.



Szenzációs filmbemutató a Vígyszínházban

Szombaton este a „Tündöklő asszonyok” című rövidtűt mutatta be a Vígmozgó. A darabról egy szóval is lehet kritikát mondani: szenzációs. Bámulatos rendezői fantázia szemképrázatot kivételben. A rövidtű szereplői Bebe Daniels és Warner Baxter a darab középpontjában állva irányítják annak a kétszáz csinos és szép görnök táncait, akik tulajdonképpen maguk a „Tündöklő asszonyok”. A táncszámok egyöntetűsége és az énekszámok rendkívül hatásos volta fokozza a sikert, melyhez egyébként a filmtéchnika minden lehető szemképrázató eszköze részt vesz. Ilyen pazar kiállítású látványos film élvezetében régen volt része a közönségnek. A darab méltán nagy érdeklődést érdemel.



Boesky-tér. Telefon: 14—26

Vasárnap:

„Két világ szerelme” Lawrence Tibbett, Lupe Velez világhírnéje. Megelőző „Charley a csavában”.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

21146/1933. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS

a Stadion építési munkálatokra.

Debrecen sz. kir. város sportparkjában létesítendő Stadion tribün és öltöző épület építési munkálatainak biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat tehető a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon munkálatokra egységár megjelölésével.

Az előírt okmánybéllyel ellátott szabályszerűen kiállított és aláírt ajánlatok „Ajánlat a Stadion tribün és öltöző bejárati épületek építési munkáira” felirású pecséttel lezárt borítékban 1933 július hó 22-én délelőtt 10 óráig a városi közigazgatási iktatóban kell benyújtani, vagy olyan időben postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzen.

Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok f. évi július hó 22-én délelőtt 11 órakor a városháza tanástermében nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárás az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a kormányhatósági jóváhagyás utáni végleges döntésig maradnak kötelezettségben. Ajánlati úrlapokat, versenytárgyalási részletes feltételeket középítkezési általános és részletes feltételeket, költségvetést ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál megszerezhetik munkanemként az önköltségek megtérítésében. Tervek ugyanott megtekinthetők. Felvilágosítás nyerhető a tervező Sajó István th. műszaki tanácsos irodájában, Verbőczy-utca 4. sz. alatt délután 3—4-ig.

Csak szabályszerűen kiállított, alá-

írt pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok vételnek tárgyalás alá.

Azok az ajánlattevők, akik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket, megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra szabadon választhasson, a kiírt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessen, a munkálatokat megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munka vállalatra adá-

sa tekintetében másként is intézkedhessen.

Ajánlat tehető a következő munkanemekre:

I. Föld, kőműves, elhelyező és vasbeton munka.

II. Ács munka.

III. Bádogos munka.

IV. Asztalos, lakatos, mázoló, üveges munka.

V. Vasszerkezeti munka.

VI. Vízvezeték-szerelő és csatornázási munka.

VII. Villanyszerelői munka.

Debrecen, 1933. évi július hó 5.

Polgármester.

Allást keres ?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.



APRÓ HIRDETÉSEK



Házasság

Ismeretség

Hányában ezuton keresi 34 éves, diplomás, nyugdíjogosult pozicióban levő vidéki úriember nőtülés céljából 17—25 éves, róm kath., érettségizett, tanítónői oklevéllel vagy magasabb képesítéssel bíró, nagyon csinos, jómódu, tiszta erkölcsű úri éány ismeretségét. Lehetőleg szülők, hozzátartozók vizitire hívó levelét „Diplomás” jellegre e lap kiadói-vatala továbbít. 2273

Levelezés

Kanikulai

különleges kölnivizek, strand és szépségápolási cikkek, napórajok nagyon olcsón Földes-nél, Vigmozi bejárat 902

Tankönyvek

regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységáron Springer papír, fotócikek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 212 k

Levélpapírok,

papírszalvéták, befőzéshez — üveg hártya, közönséges olcsó csőr beszereshetők Vámosi papírt kereskedésén Színházi átjáró 930

Allást kereső nők

Bejárónők

ajánlkozik megbízható jóra- vló szegénysorsu asszony, — szerény díjazásért, Bujdosó Erzébet, Olajútó 42 a/a

Propaganda

eladásra jómegjénésű intelli- gens fiatal hölgyek gyakor- laitai felvétetnek, Cim a ki- adóban. 932

Egy

leány, bentlakó, üzletbe felvé- tetik, ki háztartásban is jár- tas Fűvőszkert u. 14 1059

Jobb

zsidó asszony lakótársnőt ke- res. Csillag 87. 906

Német

Fräulein (bejáró) 4 éves gyer- mek mellé felvétetik. Cim a kiadóban. Ugyanott 1 angol és 1 sport gyermekkosci eladó 855

Deutsches

Kinderstuben mädchen wird gesucht zu einem fünfjährigen Knabe Dr Hoffer Gvadányi utca 11. 2236

Allást kereső férfiak

Intelligens,

németül is beszélő úriember, ki a nyomdaiiparban járta, — bármilyen állást elvállalna. — Ugyazintén műszaki rajzok készítését, „Szerény” jellegre 2224

Betöltendő állás nőknek

Bejárónő

felvétetik Vigkedvü M u 28 2222

Ügyes

gyakorlott k szolgalónó cuk- rászdába felvétetik. Hatvan u 2

Propagandához

intelligens éonyok felvétetnek könnyű munkára, Bundi 7 — Iroda. 1056

Német

Fräulein (bejáró) 4 éves gyer- mek mellé felvétetik Cim a kiadóban Ugyanott 1 angol és 1 sport gyermekkosci eladó 865

Betöltendő állás férfiaknak

Segéd

és tanuló felvétetik Radónál. Széchenyi u. 11 900

200 pengő

havi fizetésű adok, ki vállala- tomnak anyagra teljes biztosíték mellett 3500 pengő köl- csőnt ad Kovács, Eötvös 85. 2229

Házmasternek

gyemektelen házaspár felvéte- iük. Jelentkezni d e 9—12-ig Teleki u. 17 913

Faraktári

munkást, ki lóhoz ért, feivéte- tik Boldogfalva utca 3 904

Villanyszerelő

tanulót felveszek, használj — csillárolka keresek Magóczy Piac 66. 948

Egy

m'ndenes kocsis felvétetik. — Széchenyi utca 20 2278

Társat keresek

pár száz pengővel Szegedre, egy még ott nem létező mű- intézet felállításához Biztos megölhetés, szakutadás nem fontos Cim a kiadóban. 2220

Erős mindenes

kifutó fiu felvétetik. Márton Kálmán u 11. Nyilastelep. 1060

Kifutófiut

12—14 éves felvesz Kuszka Mihály bórkereskedés, Kossuth utca 25 2242

Kiadó lakás

Lakás

komfortos 4, esetleg 5 szobás augusztus vagy november el- sejére kiadó Komlóssy ut 28 1575

Augusztusra

kétfőszobás, komfortos lakás kiadó Értekezni Hajdusági ru- haüzlet, Piac 67. 2202

Két szoba,

előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarából álló magas föld- szinti urilakás augusztus 1-re kiadó, Teleki u 9 a3

Kiadó

bejárterületen lakás, istállóval, hat hold földdel — Értekezni Szentanna 6., emeleten 22228

Modern

utcai 3 szobás fürdőszobás la- kás augusztusra kiadó Barna utca 11. 2221

Kétszobás

hal'os utcai modern lakás tel- jes komforttal augusztus else- jére kiadó Piac utca 59 940

Kiadó

2 szobás udvari lakás Ba'thy- ány u. 3. 2244

Udvari

egyszerűbb két szoba, mellék- helyiségekkel kiadó. József kir herceg u 10 1058

Kiadó

november elsejére egy 3 és egy 4 szobás modern lakás, Érdek- lödni 8—2 óráig. Szent Anna 22 I ajtó, I em. 2153

II. emeleti

5 szobás komfortos lakás ki- adó Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 1077

Szent Anna utca 54

egy tiszta szoba, konyhás la- kás 15-re magánosnak kiadó 888

Összkomfortos

modern kétszobás lakás a köz- pontban azonnalra is kiadó. Értekezni lehet Garainál, Ma- gyar Ruhaipar, Bika szálló 1976

5 vagy 6 szobás

modern lakás szép nagy kert- használatával november 1-re kiadó Piac utca 75 alatt, Te- lefon hétköznap délelőtt 14-10 a/1

Egy szoba,

fáskamarás lakás, Csán utca 30. Augusztus 1-re kiadó 2271

Egy szoba,

konyhás lakás fáskamara, au- gusztus 1-re kiadó. Vendég u'ca 29 2270

Egy szoba,

konyha, speiz, villanyaj 1-re kiadó Késes utca 24 2269

2 szobás

udvari lakás, mellékhelyisé- gekkel (bent clozetel) esendes udvarban kiadó. Gázfűzővel fel- szerelve Szent Anna 34. 2266

Ispotály 7 alatt

három utcai szoba, előszoba, konyha kiadó. Szent Anna 4. 2260

Kiadó

Kossuth kertben villaszerű ház 3 szobás lakással. Értekezni: Gazdák Bankjában 2251

Augusztus 1-ére

kiadó négy és hat szobás ut- cai úri lakás, teljes komforttal Ferenc József ut 16. Alföldi- palota 2161

3 szobás

utcai lakás kiadó. Ujfestéssel Arany János u 30. 2240

Irodának,

rendelőnek 3 szobás, fürdőszo- bás és 2 szobás udvari lakás. Piac 56 kiadó 2239

Két

szoba, konyha augusztus 1-re kiadó. Eötvös u 17

I. emeleti,

utcai teljesen modern 2 szobás lakás augusztus 1-ére, vagy 15-ére kiadó Megtekinthető Rakosi Jenő u 6 I. em 2. Ér- tekezni lehet Garai, Magyar Ruhaipar 2261

Kiadó

szép nagy utcai szoba, konyha speiz. Vargakerü utca 8. Var- gakerüben 2283

Két szoba,

konyha, vilany viláztatással — Egy szoba kiadó. Késes u 86 2280

Kétfőszobás

lakások esendes udvarban ol- csón azonnal kiadó Teleki 94 2277

Kétszobás

fürdőszobás lakás kiadó, eset- leg nagy istállóval, kocsiszin- nel, gazdasági udvarral (anél- küül is) Értekezni hétfőn vagy kedden d u. 2 óráig, Vigked- vü Mihály u 16 2275

3 szobás

utcai lakás kiadó. Uj festés. Arany János u 30

Lakás

kiadó, Diószegi ut 20. szoba, konyha, kis kamara, senjés- tartás megengedve 938

Előnyösen

kiadó augusztus 1-től négy szoba, konyhából álló utcai la- kás a város központjában — Beihen u 50. (Bérlő egy ut- cai szobás kútonbejárattal — esetleg albérlebe is adhat.) Ugyanott kiskörműves házi- munkáért pinceszobát kapnat 933

Utcai

szép három szoba, előszoba, fürdőszoba, pincékonyháva; — november 1-re kiadó József kir. herceg u 50 1057

Utcai
szoba, konyha, speiz kiadó augusztus 1-re. Barna u. 5. 945

Piac u. 10
első-, másodemeleten háromszobás utcai, háromszobás udvari komfortos lakások. 912

3 szobás
lakás kertés udvarral, tiszta egészséges kiadó. Poroszlay u. 20. 2238

Kiadó
két és 1 szoba, konyha speiz augusztusra. Böszörményi utca 11-án. 2231

Száraz
pincelakás augusztus 1-re takarításért kiadó. Apaffi u. 20. a/2

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás, emeleti udvari urilakás, fürdőszobával és gázzal. Hunyadi utca 24. 869

Kiadó
egy szoba, konyha és bolti helyiség. Arany János utca 37. 919

Utcai
két szoba, előszoba, konyha — speiz kiadó. Rákóczi utca 66. 923

3-4-5
utcai lakás kiadó. Hunyadi 17. 2252

Lakás november elsejére kiadó.
Nyomtató u. 3. 2255

Hatvan u. 42. sz.
alatt 3-4 szobás lakás aug. 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 2247

Kiadó
Erzsébet 77 alatti egyszobás lakás, mellékhelyiségekkel. 2243

Kiadó
modern 4 szobás parkettes, billos, szép tiszta lakás, Csapó 59. 2254

Kiadó
Csapó 63 alatt két és egy szobás lakás. 2253

Püspöki
palotában háromszobás lakás aug. 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 2245

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. Széchenyi u. 25. alatt. Értekezni az emeleten. 2238

Modern
2 szoba, előszoba (az egész lakás ujonnan festve) minden mellékhelyiséggel kiadó. — Simonffy u. 59. sz. Ugyanott kettő üzlethelyiség kiadó. 2264

Ház
5 szobás modern lakással, — kerttel, házmester lakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, Bornemissza utca 6. 2223

Lakás és szoba kereslet

Keresek
augusztusra külön udvarral — kettő szobás lakást fix fizető. Garai 30. 2257

Háromszobás
lakás keresek külön udvarral, jószáglattal augusztusra. Cím: Hirlapiroda, Széchenyi u. 989

Butorozott szoba

Utcai
butorozott szoba Domb utca 17. szám alatt kiadó. a

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. — Ugyanott egy zongora kiadó. Piac 77. II. em. 8. 899

Különbejárati
csinosan butorozott szoba — azonnalra kiadó. József kir. herceg utca 11. 898

Kiadó
parkettes butorozott utcai — vagy udvari szoba fürdőszobával, esetleg kitiűző ellátással, Hunyadi utca 3. emeleten.

Butorozott
szoba 1-3 személyre, kerttel övezett modern házban. Jó levegő, közeli a hőforráshoz, — egyetemhez, villamoshoz, nyaralásra kiválóan alkalmas. — Andrásház 3., vagy Fürdő utca 5. Dr. Márton Kálmán. 2235

Kiadó
különbejárati butorozott szoba. Batthyány u. 5. sz. 2263

Butorozott
szoba azonnal kiadó. Monti ezredes (Magos) u. 17. 2265

Nagyerdőn
elegánsan butorozott szoba, — fürdőszobával két személynek kiadó. Cim a kiadóban. 2241

Utcai
elegáns nagy parkettes szoba, előszobával, külön bejárattal butorozva Péterfián csak kapcsolatszobát vagy magasabb állású tisztviselőnek kiadó. — Cim kiadóban.

Különbejárati
nagy szépen butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Batthyány u. 9. 2260

Különbejárati
utcai parkettes, csinosan butorozott szoba. József kir. herceg 35., I. jobboldal. 908

Butorozott
szoba különbejárattal, szép, világos, esetleg ellátással is kiadó. Piac utca 73., emelet I. 994

Üzlet, műhely, raktár

I emeleti
udvari 2 szobás irodahelyiség augusztus 1-re kiadó. Kossuth utca 3. Értekezni Debreceni Elsőtakarék. 2191

Üzlethelyiség
bármilyen célra 15-re kiadó. Értekezni Mester utca 46., — hentesüzlet.

Forgalmas
üzlet berendezéssel, áruval — vagy áru nélkül elsejére átadó. Létyai utca 1. Tégláskert. 934

Kiadó
Árpád-tér 38. Nyíl utcai sarok házban bolt és konyha helyiségek, esetleg lakásnak is, elsejére. 2282

Kiadó üzlethelyiség
Dóczyval szemben, hátsó külön helyiséggel és bejárattal. Havi 50-60 pengő bér mellett. Értekezni: Kossuth 9. Kardos Endre háziudvaronál.

Üzlethelyiség,
szép, tágas, forgalmas főutvonalon kiadó. Értekezni Piac utca 73. sz. emeleten. 950

Kiadó
egy üzlet bármire, udvarra nyíló szép új szoba, Kassa utca 2. 2276

Püspöki palotában
üzlethelyiségek aug. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 2246

Sütdő
jóforgalmu 2 kemencével augusztus 1-től kiadó. Cim Maróthy György 39. 914

Tisza-palotában
üzlethelyiségek kiadók. Értekezni házgondnoknál, délután 4-5 közt. a/1

Fűszerüzlet
repülőtéri rokkant telepen kiadó. Szennyesi korcsmáros. 2256

Könnyű megjegyezni.
Szent Anna u. 27. Ide helyeztem át vízvezetékcsatlakozási műhelyemet. Nagy Béla. a/2

Ajánlat

Költöztetéseket
olcsón vállal helyben, vidékre Csengeri, Simonffy 30. Telefon 32-21. 887

Gyümölcs-
és szőlő locsoláshoz badacsonyi rézkénpor, állandóan nagyraktára Lindenfeld, Dégenfeld-tér 7. 860

Modern
cellofán ernyő, selyem ernyő, drótváz készítését vállalom. Szent Anna utca 11. 4728

Megnyit
Márkus Károly „János vitéz” vendéglője (Kigyó utca 12.) Záróra reggel 5 órakor. 2103

Gladiátor
borotvapengők gyári árban beszerezhetők. Vizontlatóknak főraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. örvénytele. 184

Singerendák
vasablakok, fűzhelyek, kanális rácsok, legocsóbban Fischer, Csapó 98. 3752k

8 fillér
1 drb Színházi Élel, 5 fillér 1 drb Délibáb, 3 fillérért kapható Aczél antikváriumban 1 drb debreceni képeslap. Széchenyi u. 2. 908

Paulo
vésnök és bélyezőkészítő üzlete Szent Anna utca 10. alatt. 3855k

Gloxinia
legszebb cseres virág. Gyönyörű példányok olcsón kaphatók Galamb u. 4. sz. Villamos megállóval szemben. Dé-után 6-7-ig. 2223

Kertibutor
legjobb kiviteben gyári berendezések 10- pengőért: Debreceni Vasbutorgyárban, Ispórály utca és Városi mintaraktárban, Piac utca 7. P

Építkezési
anyagok, fűzifa, szén legolcsóbban beszerezhetők Bartha Utóda — Székely és Csóki cégnél Ispórály 3/b. Telefon sz. 27-85. P

Kőrös Gyertyán Szil Juhar Bükk és Tölgyfa
felvágva és hasámban olcsó áron kapható Erdélyi Tűzifa és Szénkereskedésnél Böszörményi utca 3. Telefon 32-31. 2217/k

Mészáros-jégszekrény
püszgarnitúra ebédlők, íróasztalok, autómimimax, szőnyegek, fosznidiszka, löszörmatarok, garderozszekrény, háló, pianó eladók, Csapó u. 16. 764/k

Állandó
ondolálás 50, manikűr 30 — Csapó 70., konyarban. Bazsek Józsefnél. 2225

Amatőr-munkák
tökéletes kidolgozása, modern fényképek, műszaki felvételek. Burg foto, Piac u. 42. Pannónia-udvar. 179 P

Naponta
friss uradalmi tejet veszek. Cim a kiadóban. 886

A fekete pók

Regény.

23 IRTA: MARSCHALKÓ LAJOS.

A két férfi talán észre sem vette, hogy közben reccsen az ajtó és Violet halkán, akár macska, kisurran rajta. Sianki Sándor elfoglalták a gondolatai, a munka, amit most már be akart fejezni. Gyorsan. Mielőbb!

Felállt a padról és szembe fordult az idegennel.

— Önnél vannak az iratok? — kérdezte kurtán.

— Mielőtt felelek, — hangzott a válasz, — tudnom kell csakugyan önhöz jöttem-e?

Sianki idegesen ütött az asztalra.

— Bolondság kérem! Ha idejött, tudta, hogy nem a dalai lámához megy követségbe.

— Nem egészen így van — pislogott újra a kis egérszemecske. — Ön talán már látott engem, nekem viszont eddig sohse volt szerencsém. Telefonon érintkeztünk.

— No és? — csattant fel Sianki hangja.

— No és, legutóbb éppen ön figyelmeztetett valamire. Azt hiszem emlékszik.

Sianki Sándor kissé bizonytalanul felelt.

— Igen. Igen. Emlékszem.

— Azt mondta — folytatta az ismeretlen, — hogy életemmel felelek az iratokért. Azt mondta, hogy az utóbbi időben valami dilet-

táns belekontárkodik az ön munkájába.

— Igen! Azt mondtam, — folytatta hirtelen Sianki Sándor, — hogy van valaki, aki folytonosan keresztezi minden számításomat. Van egy konkurrensom, aki legutóbb ellopta előlem a legújabb gépfegyver modell tervét, kifurta előlem az Lensyel Amerikai Bank páncélszekrényét. Van egy alteregom.

Az ismeretlen kissé gyanakodva mondta: — Igen, hogy van egy ... Egy másik Fekete Pók.

Sianki Sándor hirtelen felkacagott: — No végre! Csak hogy ki merete mondani!

Az ismeretlen még mindig bizalmatlanul vizsgálta a fiatal embert.

— Nekem, — szólalt meg, — tudnom kellene, hogy nem-e éppen a másikhoz van most szerencsém. Én ugyan elhiszem önnek ... Azonban úgy tudom, van egy kétségtelen, cáfolhatatlan bizonyíték. Egy ismertető jel.

Sianki Sándor a szeme közé kacagott.

— Igen — mondta nyugodtan.

— Ha azt nem tudja mutatni, egy fél perccel belül átadom az iratokat.

Sianki Sándor félretolta a kezét.

— Igen! — mondta. — A jobb csuklón nagy fekete pók. Tessék!

Az idegen férfi berzongva nézte a szörnyű jelt, aztán megnyugodva mondta:

— Az iratok itt vannak. Ebben a táskában.

— Akkor legyen szives átadni!

— De majd csak nekem! — reccsent meg mögöttük Tarnovszky őrnagy érdes hangja.

Sianki Sándor úgy fordult meg a sarkán, mint egy motóla. Violet újra ott állt a bejárattal mellett, de az it ezenkívül látott, nem volt sem vigasztaló, sem felemelő. A feljáró alján hirtelen felmagaslott előtte Tarnovszky alakja. Háta mögül Violett gunyos kárörömmel sandított kettőjük felé.

De mikor Sianki pillantása találkozott a lány szemevillanásával, Violet úgy érezte, hogy hirtelen nagy zavarba jön. Mert a fiatalember most sokkal gunyosabban tudott mosolyogni, mint ő. A torz vigyor minden rángása azt árulta el, hogy a kellemetlen szituáció ellenére is pokolian mulat a lányon.

— Violett kisasszony, — mondotta, — úgy látom, kinyitotta Pandóra szelencéjét, azaz a padriást.

— Természetesen! — felelte a lány.

— Nem tudta, hogy az, akit kibocsát, egészen mást fog mondani, mint amit ő vár.

Tarnovszky őrnagy meghajolt az idegen előtt:

— Sajnos, — szólalt meg, — nem mondhatok mást. En vagyok az igazi. A Fekete Pók. (Folytatjuk.)

Olcsóbb lejt
a szövött farolettá. Készíti
Redőnyüzem, Bethlen u 19 sz
832

Juhar,
szil, köris és gyertyánfa kap-
ható: Erdélyi Tüzifa és Szén-
kereskedésnél, Debrecen. Bő-
szirményi ut 3. sz. Telefon:
32—31. 1670

Évzáró vizsgákra
ajándékkul ajánlom 10 pengős
fényképező gépet, mely —
minden igényt kielégít Ber-
zéki fotószaküzlet, Ferenc Jó-
zsef u 38., udvarban 3924/k

Anyarozást
legmagasabb árban vesz —
„Tisza” gyógyszerár Debrecen,
Magoss György tér 9
2232

Egy
garantált tiszta topolya tel-
háló madracokkal eladó, —
menyasszonyoknak alkalmi vétele
Bethlen 62 2278

Uriházakhoz
mosni, vasalni 2 pengő 50 fil-
lérért elmegyek. Szabóné, Fa-
zekas Mihály utca 6. sz 937

Kölesön
kapható új és használt termé-
nyes zsák, a csépléshez elője-
gyezhető Révinél, Nyugoti u
2. Terményvásárnál 946

Gépszíjat,
használtat, dobsíneket, forraszó-
veket, csapágyfémeket, mérle-
geket, sulyokat, tömitő anya-
gokat, építkezéshez sinvas ge-
rendát, betonvasat, falkötőva-
sat, vaskapcsokat, kéményaj-
tásokat, vasredőnyöket, épület-
vasalást, fürdőberendezést, —
kutszivattyuka, csöveket, pénz
szekrényeket, esztergapadokat,
vasvályukat, karkolyozókat, —
nagy méretű lemezeket, rézár-
kat, alkalmi áron adok Ócska
vasat, fémeket legdrágábban
veszek. Simonffy utca 57., —
vaskereskedés. 662

Nyugagyak,
fürdőkádak, tüzhelyek, mézbö-
dönök, műlepek, lócalábak —
Nagy vasüzletében, Csapófor-
duló. 2205

Befőttes
és ugorkás üvegek legolcsób-
ban Árpád-tér 17. Uj üzlet
1066

Építkezéshez
homok, aszfaltos utcában ol-
csón kapható. Nyil utca 21
826

Vasbeton,
vagy téglasírból építését, —
emeletes házak tartozását,
átalakítását utánvos áron vai-
tatta Kállai építőmester, K.
Tóth u 5. Ugyanott ócska ab-
lakok és új ajtók kaphatók
918

Óriási árat
fizetek arany, ezüst és for-
raszvért. Braun, Piac 31. 774

Kárpitos
mihelven Szeni Anna utca
35 szám alá helyeztem és a
Glatstein Ignác kárpitosmű-
helyét átvettem, ahol 10 évig
mint segéd dolgoztam. Készít-
tek bármilyen munkát olcsón.
Szmári István kárpitosmester.
1061

Oktatás
Naményi
gyors- és gépirőskolában —
szakszerű, olcsó, gyors kikép-
zés Alandó beiratkozás. Al-
lemérvényes b'zonyítvány. —
Batthyány u. 9

Teljes ellátás

Diákokat
teljes ellátásra keres köz-
pontban lakó család. —
Leveleket a kaidóba D. 13. je-
ligére 859

Butorok

Elutazás
miatt sürgősen eladó: szava-
toitlan féregmentes komplett
háló, egy igen jó, keveset
használt asztalsparherd, két
karikás petróleum gyorsfor-
raló, egy mosógép, meg egy
kis íróasztal. Cim a kiadóban.
2274

Egy
garderobszekrény, egy konyha
szekrény, egy előszobafal el-
adó Hatvan u. 27. 947

Faragott
ebédlő, komplett, 200 pengő.
Megtekinthető Miklós u. 4,
kejtőtől háromig. 932

Eladó
hármastükrös szekrény, szé-
kek, asztal, konyha kredenc,
képrámák, rádió, ágybetétek
és egyéb sürgősen József
kir. h. u. 50. 2281

Komplett
diófa hálószoba butor (teljesen
új) eladó Bethlen utca 48. —
Kozma asztalosnál. 2214

Modern
új konyhaberendezések, kom-
binált szekrények áron alul is
eladók. Bethlen 3. 901

Antik
vitrin olcsón eladó Hatvan u.
2., házfelügyelőnél.

Biedermayer
antik igen szép asztal nagyon
olcsón eladó. Késes utca 64
2178

Eladó
hálószoba, garderobszekrény,
magános szekrény stb Csapó
u 19. 764k

Két darab
éjjeli szekrény eladó. Kom-
lóssy ut 15 a

Garderob-szekrény
hálók, konyhaszekrény, siffon.
ágy olcsón eladó Hatvan u.
21 4591k

Ruhaszekrény,
(sifon) diófafurnéros, szép ki-
vételben és könyvespolc, ez a
2 drb eladó, esetleg elcserezhető
egyszerűbb, üveges könyvszek-
rényvel. Domb utca 17 a3

Kereslet

„Kálor”
vagy más jobb gyártmányu
kályhát keresek megvételre.
Rosenfeld, Jlófa utca 15. 1014

Lehetőleg
bevezetett szatócsüzletet vagy
he viséget keresek átvételre,
fiatal házaspár részére. „Ko-
voly” jelígre 871

Üres üvegeket
állandóan veszek Lukács, —
Piac utca 41. 500

Zálogcédulát
lejárta is veszek Levélvívás-
ra házhoz megyek. Áruközve-
lítő Csapó 6 721/k

Fédereskocsit
hintót, használtat, de jót ve-
szek Stern, Késes u. 4 915

Ifjúsági
könyvek lányok és fiúk ré-
szére kifogástalan állapotban
megvételre kerestetnek Cim a
kiadóban. 921

12 személyes
ezüst evőközletet megvételre
keresek Cim a kiadóban 922

Piarista
gimnázium I. oszt. tankönyve-
ket keresek megvételre Szpi-
ridonow, Kossuth u. 58 a/1

Cserépkályhát
jókarban levőt megvételre ke-
resek. Cim Rákóczi utca 33
1063

Renjabilis
üzlethez társ ezerötszáz pen-
gővel kerestetik. Cim kiadó-
ban 2272

Gyalupad,
használt, megvételre kereste-
tik Vénkert, Domokos L. u. 18
928

Nyaralás

Nyaralásra
vállalok uri leányokat, vagy
családot. Tiszapolgári faluba,
szabad fürdő, jennisz. szórako-
zás, bőséges koszt. Erdők ödni
lehet Rothermere 48. Ugyan-
ott állótűköt eladó. 2234

Autó, motor, kerékpár

Csukott autó
Chrysler teljesen jó karban,
közép nagy, első tulajdonostól
eladó Kossuth u 73., vagy te-
lefon 29—58. 2209

Sürgősen
eladó kifestőgép, kiváló
karban levő, teljesen becsuk-
ható budapesti rendszámú sze-
mélyautó. Érdeklődni lehet a
Bika portásánál. 897

Puch motorkerékpár
250 pengőért eladó. Salétrom
utca 28. 2237

Kis fogyasztású
üzemképes Vanderer autó és
Schunda cimbalom olcsón el-
adó Hajduszoboszló 326 2258

Elelmiszer, ital

Aratásra
sajáttermésű bor literenként
kapható. Kigyó utca 43 2227

Sajáttermésű
ulléai oborom az aratásra 40
fillér, 5 liter vételnél 36 fillér
Barna utca 10. 924

Óbort,
garantáltat termelő pincéjéből
hosszontért eladok Hir'apiro-
da, Széchenyi 6. 909

Pénz

Társulnék
egészséges vállalathoz, üzlethez
komoly összeggel. Rész eses
ajánlatot kiadóba „Tőke ga-
rantálva” jelígre 786

Hangszer

Zongora,
félháó, garderobszekrény, —
előszobafal, moka és plüsgar-
níturák, íróasztalok, asztalok
olcsón eladók. Csapó 6. 935

Eladó állatok

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó Apaffi
utca 20. sz. 1900

Eladó ház

Piac utcán
nagytekű ház olcsón eladó. —
Értekezni dr. Rónay Dezső
ügyvédnél, Piac 89 2199

Kondor utca
3 alatt parcellázott 3880 négy-
szögöl szőlő gyümölcsös, 3 —
szobás házzal, részletfizetésre
is olcsón eladó Szent Anna 4.
2259

Eladó
jobb adómentes kis ház, tele-
pen részletfizetéssel is. Érte-
kezhetni Gazdák Bankja, Kos-
suth utcán. 2248

Házvevők,
eladó 50.— P havi kamajmen-
tes részletre is. Bozzay-telepen
levő új ház Értekezni: Csóka
Pál u. 23. 1057

Ház
átvehető 3000 pengővel, meg-
élhétést nyújtó évtizedes fü-
szerüzlettel. Csillag 87. 905

Elköltözés
véget sürgősen eladó 12.000
pengős házam, korszerű helyi-
séggel 6500 pengőért Nyi u.
107. Érdeklődni Darabos u. 57.
936

Eladó föld

Kishegyesi uton
Tócskertenben, Cségekert, —
Honvédtemető után házhelyek
részletre eladók. Felvilágosi-
tás ügyvédi irodában, Kossuth
utca 8 I. 5. 886

Saroktelek
vágóhídi villamosnál kilenc-
százötven pengőért sürgősen
eladó Drogéria, Batthyány 19
a/2

Központi
egyetem előtti téren villatelek
olcsón eladó Cim a kiadóban.
2226

Eladó
Szabolcsban, Debrecenről 40
kilométerre 643 kat holdas
jóminőségű szeszgyári homok-
birtok. Értekezni a gazdaság
megbizottjánál, Löcsénél, —
Vilmos császár krt 48. 2268

Tanyásbirtok,
22 hold, tízezerért eladó, kö-
vesút mellett 10—15 hold ta-
nyásföldet vennék. Balázs. —
Piac 89. 914

Házhely
Pozsonyi uton 1500 P. Gvü-
mölcsös, Bezeredy utcán 4000
P eladó Tulajdonos: Balázs.
Piac 89. 943

Eladó ingóság

Jókarban
levő zománcos ülő fürdőkád
eladó Varga u 27. A

Redőnyös
bolajtók, ablakok, napellenző,
villanymotor eladók. József
kir herceg u 7. 163

Eladó
női Singer centrál és szabó
használt jó varrógépek olcsó-
ért Diószegi utca 8. 1062

Jókarban
levő asztalsparheri eladó. Si-
monyi ut 18. Hátulsó villa a/1

Boczonádi
méh kaptiok eladók. Kinizsi
utca 19 a/1

Ócska ajtók,
ablakok, minden elfogadható
áron eladók, Török Bálint 1.
917

Kutszivattyuk
kukagyáló, kutató szerzősám. —
Háziszalonna, dugatyubörök
eladók. Honvéd utca 58 920

Kertilóca,
kertiasztal, virágárvány, jég-
szekrény, szecsavágó, tető-
pléh eladó Hatvan 34

Eladók
üzletberendezések, háló és fél
háló, gardarobszekrény, aszta-
lok, székek, könyvszekrény —
Csapó 19. 931

Eladó
famegmunkáló gépek, villany-
motorok, terméskő, ugyanott
kiadó lakások Keleji sor 7.
2148

Birtok bérlet

Kiadó
vágóhíd mellett két hold teljes
termésben lévő szőlő bérbe, —
vagy felébe. Értekezni Gazdák
Bankjában 2250

Földbérlet
80, 135 holdas kiadó Mezbi-
zot: Balázs Andor, Piac 89
942

Gazdálkodók!
még jelentkezhetnek bérlők-
nek, adminisztrátornak, feles-
nek 296 (felszerelt) holdra,
Kömlyösy 16 911

Kiadó!
bérbe város alatt 30 holdas
tanyásföld. Értekezni Gazdák
Bankjában 2249

35 holdas
önödi Piac dűői tanyásbirtok
bérbeadó Kossuth 50. 2267

Gazdasági eszközök

Cséplőgépet
elevevőst, első cséplésre ke-
reset. Cim a kiadóban. 2255
~~2255~~
Hangszer

Jó hangu
bécsi zongora, félbasszu, jutá-
nyosan eladó. Doboz u. bér-
báz C. lépcső, II. 11—12 a/1

Feles csellót
elcsereznék háromnegyedesért,
esetleg jókarban levőt vennék
Nyil u. 15 a/1

Különféle

Fehér
új toll eladó, eleven libából —
Kovács Sándorné, Monji ezre-
des u 13. a/a

Fancsikaj
majális ma délután két órai
kezdettel lesz megtartva. 916

Elveszett
Romi névre hallgató rozsdás,
fekete pettyes, világos barna
színű angol agaram Megtalá-
ló vagy nyomra vezető jata-
lomban részesei dr. Asztalos
ügyvéd, Hunyadi u. 18. Tele-
fon 15—31 862

10 éves
kis árva leány, elhalt édes-
anyjától emlékül hagyott kis
arany nyakláncát medállal el-
vesztette. Megtaláló szivesked-
jen a Bika szálló portásánál
juta om ellenében leadni. 2262

Nyomatott a Magyar Nemzeti
Könyv- és Lapkiadóvállalat
nyomdájában.
Felelős kiadó:
Dr PAJOR GYÖZÖ
igazgató.
FRISS SANDOR
művezeje.